Nr. 167 (6650) WARSZAWA, CZWARTEK 21 MAJA 1936 r. ROK XLI

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3-ej po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
ADMINISTRACJA czynna od 9—5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.
KASA czynna od 12 do 2-ej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ROBOTNIK
CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!
Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 5.06-70
DYREKCJA — 2.20-13
ADMINISTRACJA — 5.13-80
DRUKARNIA — 2.76-43
KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Orząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 117

Cena numeru 20 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnoszenia zł. 4.70 na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie
Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Na mapie faszyzmu światowego...

Ruch faszystowski ogranicza się właściwie do Europy; w Ameryce go niema, różne bowiem, mniej lub więcej trwałe, dyktatury reakcyjne czy wojskowe w republikach południowo-amerykańskich istniały jeszcze przed faszyzmem i nie mają cech charakterystycznych faszyzmu; mówiąc o faszyźmie światowym; mamy na myśli oprócz faszyzmu europejskiego jeszcze tylko Japonję, chociaż i ona nie jest państwem faszystowskiem w sensie europejskim.

W ostatnich czasach na mapie faszyzmu nastąpiły zmiany, które chcemy tu zanotować.

Już przed dwoma prawie laty stwierdziliśmy, że faszyzm osiągnął punkt szczytowy rozwoju i że rozpoczyna się jego odwrót. To się sprawdziło. Odwrót jednak odbywa się powoli i nie zachwiał dotąd trzema głównemi filarami faszyzmu: Niemcami, Włochami i Japonją.

Faszyzm poniósł natomiast klęskę w Hiszpanji, a następnie we Francji. Ta druga zwłaszcza klęska może wydatnie zaważyć na szali dziejów. Jestto bezsprzecznie największa klęska, jaka spotkała faszyzm dotychczas zatarasowała ona faszyzmowi drogę poza kraje, już przezeń opanowane, rozwiązała demokracji francuskiej ręce do walki z faszyzmem poza granicami Francji.

Jeżeli we Francji i w Hiszpanji faszyzm został odrzucony do pozycji **obronnej,** na której jest narazie bezsilny, to znowu w szeregu małych państw odwrót faszyzmu zaznacza się przez **rozkład wewnętrzny** i chroniczny kryzys.

Oto na Litwie faszyzm integralny, całkowity, ustępuje miejsca faszyzmowi „umiarkowanemu", namiastka sejmu ma uratować faszyzm od klęski.

Oto w Austrji faszyzm klerykalny odsunął od rządów faszyzm Starhemberga, typu włoskiego. A przecież Starhemberg i jego Heimwehra popchnęli Dollfussa do rozprawy orężnej z socjalistami i walnie przyczynili się do „zwycięstwa" nad klasą robotniczą. Dzisiaj Heimwehrze grozi rozbrojenie i Starhemberg musi swą karjerę polityczną zacząć od początku. Austrja jest rozrywana przez faszyzmy: klerykalny, włoski, niemiecki, habsburski; ugina się pod ciężarem nędzy i korupcji.

Oto nadchodzi wiadomość, że i na Węgrzech zbliża się mały przewrót. Wszechwładny dotąd Gömbös ma wyjechać na urlop i nie powrócić już na swe stanowisko. Jego miejsce ma zająć obecny minister rolnictwa Daranyi, który byłby jednak tylko szyldem, za którym ukrywa się hr. Bethlen, dawny wieloletni premjer i konkurent Gömbösa. Bethlen ma stworzyć „koncentrację narodową" i „uspokoić" kraj. Zmianę tę, jak na stosunki węgierskie dość radykalną, tłumaczą tem, że Gömbös pchał kraj do wojny, że na Węgrzech rozwielmożnił się prąd habsburski, że zbytnie uzależnienie Węgier od Włoch może, wrazie wystąpienia Włoch z Ligi Narodów, zaszkodzić Węgrom.

We wszystkich małych krajach faszystowskich sytuacja jest naprężona; faszyzm trzyma się siłą bezwładu i tylko w oparciu o mocarstwa faszystowskie, jak Niemcy i Włochy, a nawet dzięki ich poparciu.

Włochy wzmcniły się po zagrabieniu Abisynji. Ale to jest raczej wzmocnienie **prestiżu,** niż istotnych podstaw władzy faszystowskiej, sytuacja bowiem gospodarcza faszyzmu włoskiego jest nad wyraz ciężka, a polityczna — narazie niejasna. Niewiadomo jeszcze jak ukształtują się stosunki między Europą, między Ligą Narodów, a Mussolinim. Mimo zwycięstwa nad Abisynją, są wszelkie możliwości zwycięstwa Europy niefaszystowskiej nad faszyzmem włoskim. Czy możliwości te zostaną wyzyskane — zobaczymy.

Dwa najgroźniejsze wieloryby faszystowskie to nadal Niemcy hitlerowskie i Japonja. Hitler narazie „przyczaił się" i po puczu z 7-go marca zabawia się w „pokój". Japonja natomiast wyraźnie sposobi się do wojny z Rosją: gdy rozlegają się wciąż skargi na zbrojenia przeciwnika i jego przygotowania wojenne, to jestto niechybna oznaka zbliżającej się wojny. A właśnie Japonja teraz stale się skarży na Rosję i „niepokoi się" spowodu jej zbrojeń.

Szanse uratowania pokoju światowego są wciąż znikome.

(jmb.)

W Palestynie

Krwawe rozruchy trwają

Z Jerozolimy donoszą, że stan naprężenia we wszystkich ważniejszych miastach palestyńskich doszedł do szczytowego punktu. Sytuację cechuję ogólne poczucie niepewności jutra. Niema dnia, w którymby nie rzucano bomb, nie strzelano, nie niszczono połączeń telegraficznych. Sprawcy tych zajść pozostają nieuchwytni. W kołach angielskich porównywa się obecną sytuację w Palestynie z położeniem w Irlandji w czasie wojny domowej. Angielskie władze mandatowe muszą wobec szczupłości sił wojskowych i policyjnych ograniczyć się jedynie do zabezpieczenia głównych arteryj komunikacyjnych linij kolejowych oraz najważniejszych gmachów. Ostatnie zarządzenia jak zakaz noszenia i sprzedaży broni palnej sztyletów, noży a nawet okutych lasek niewiele przyczyni się do uspokojenia sytuacji, gdyż zarówno arabskie jak i żydowskie oddziały bojowe są obficie zaopatrzone w broń wszelkiego rodzaju.

Jerozolima sprawia wrażenie oblężonego miasta. Na skrzyżowaniach ważniejszych ulic widać zasieki druciane oraz wystawione posterunki wojskowe z karabinami maszynowemi. Sklepy pozostają nadal zamknięte.

WZMOCNIENIE ANGIELSKICH SIŁ WOJSKOWYCH.

Do północnej i południowej Palestyny wysłano silne oddziały wojska. Jak wynika z komunikatu, ogłoszonego wczoraj wieczorem, na ulicach Jaffy rzucono kilka bomb. W Hedera i Bethalpha doszło do wymiany strzałów pomiędzy policją a Arabami.

Wiadomość o przyznaniu 4.500 pozwoleń na przyjazd do Palestyny, wywołała wielkie niezadowolenie wśród Arabów. Doszło ponownie do starć pomiędzy Żydami a Arabami. Jeden Żyd został zabity, a jeden Arab jest ciężko ranny.

USZKODZENIE RADJOSTACJI JEROZOLIMSKIEJ.

W Jerozolimie nieznani sprawcy uszkodzili radjostację, przerywając nadawanie programu.

WOJSKOWA OCHRONA ŚRODKÓW KOMUNIKACYJNYCH.

Władze brytyjskie zarządziły specjalną ochronę środków komunikacyjnych. Wszystkie pociągi konwojowane są przez wojsko.

Na szosie pomiędzy Jerozolimą a Haifą wszystkie pojazdy konwojowane są przez żołnierzy — którzy na samochodach ciężarowych jadą na przedzie i stylu wehikułów. Pozatem liczne patrole wojskowe i policyjne pilnują porządku na tej głównej arterji komunikacyjnej, wiodącej do Jerozolimy. Również i w północnej części kraju zarządzono patrolowanie dróg przez wojsko i policję. Oficjalna „Gazeta Palestyńska" ogłasza przepisy stanu wyjątkowego, przewidujące kary do 3 lat więzienia lub do 100 funtów sterlingów grzywny, zależnie od przewinienia za wyrób, sprzedaż i noszenie sztyletów. Noszenie przy sobie na ulicy noży karane będzie rokiem więzienia. Policja upoważniona zostaje do dokonywania bez sądowego nakazu aresztowań osób podejrzanych lub gromadzących się nielegalnie. Od początku zaburzeń w ciągu miesiąca aresztowano 814 Arabów i 53 Żydów.

ŻYDOWSKI PORT W TEL - AVIVIE.

Naskutek przedłużającego się strajku w Jaffie — Żydzi uzyskali pozwolenie na wyładunek towarów w Tel-Avivie. Arabowie urządzili demonstrację na znak protestu przeciwko założeniu żydowskiego portu w Tel-Avivie.

STRAJK TRWA.

Proklamowany przez przywódców arabskich strajk generalny i kampanja cywilnego nieposłuszeństwa trwają nadal, aczkolwiek wśród Arabów, robotników portowych w Jaffie i Haifie, zaczyna się podobno szerzyć niechęć do dalszego strajku, w obawie przed utratą pracy w razie zrealizowania na stałe prowizorycznego planu portu dla imigrantów żydowskich i przywozu towarów w pobliżu Tel - Avivu. Porty w Haifie i Jaffie straciłyby wówczas większą część swych ładunków.

POGŁOSKI O DYMISJI ANG. MINISTRA KOLONJI.

Wczoraj krążyły uporczywe pogłoski o dymisji ministra kolonij, Thomasa. Sfery urzędowe zaprzeczają tym doniesieniom.

We Francji

Narady i rokowania

w sprawie utworzenia nowego Rządu

RADYKAŁOWzE WEZMĄ UDZIAŁ W RZĄDZIE.

Wczoraj wieczorem odbyło się zebranie federacji departamentu Sekwany stronnictwa radykałów socjalnych. Przedmiotem obrad było stanowisko partji w sprawie udziału radykałów w Rządzie Frontu Ludowego. Sprawa ta ostatecznie będzie zdecydowana w piątek przez komitet wykonawczy partji radykalno - socjalnej, będący najwyższą instancją stronnictwa.

Po bardzo ożywionych obradach uznano udział w przyszłym Rządzie za pożądany.

ROZMOWA BLUMA Z HERRIOTEM.

Herriot, który przybył wczoraj z Lyonu ,odbył wieczorem dłuższą rozmowę z Leonem Blumem, który proponował mu w przyszłym Rządzie portfel ministra spraw zagranicznych. Herrriot zapewniając Bluma o swem poparciu, przedstawił mu przyczyny, niepozwalające na przyjęcie jego propozycji. Blum prosił jednak Herriota, by jeszcze raz rozważył całą sprawę przed udzieleniem ostatecznej odpowiedzi.

HERRIOT WOLI BYĆ PRZEWODNICZĄCYM IZBY.

„Le Journal" twierdzi, że Herriot odmówił przyjęcia teki ministra spraw zagranicznych, ponieważ zamierza zająć stanowisko przewodniczącego Izby Deputowanych. Takie pogłosi krążą już w kuluarach Izby.

„L'Humanite" ma nadzieję, iż Herriot nie będzie trwał przy swej odmowie. Zdaniem dziennika, rezerwa z jego strony jest zrozumiała, wobec tego, iż dopiero w piątek zapadną decyzje komitetu wykonawczego stronnictwa radykalnego. Jeżeli komitet zwróci się do niego z prośbą, by nie odmówił swego udziału w Rządzie mało prawdopodobnem jest, by Herriot wytrwał na stanowisku odmownem.

UNJA SOCJALISTYCZNO - RADYKALNA.

Unja socjalistyczno - radykalna zasadniczo przyjęła propozycję socjalistów do udziału w Rządzie, zastrzegając ostateczną decyzję dla swego kongresu, który zbiera się dn. 27 maja. Zastrzeżenie to podyktowane jest prawdopodobnie bliskim terminem pertraktacyj personalnych, dotyczących składu gabinetu.

***

Grupa kilku posłów t. zw. unji socjalistycznej i republikańskiej, której przewodniczy minister Paul Boncour, wystąpiła z inicjatywą przystąpienia spowrotem do klubu socjalistycznego, z którego w swoim czasie wystąpiła. Projekt ten jednak nie został zrealizowany, tak, że unja socjalistyczno - radykalna istnieć będzie nadal prawdopodobnie w tej samej liczebności, jak w poprzedniej Izbie, ponieważ na miejsce posłów, którzy przy wyborach przepadli, zgłaszają swe przystąpienie do grupy nowi deputowani. (PAT).

Schuschnigg tworzy milicję

do ewentualnej rozprawy z Heimwehrą

Agencja Havasa donosi z Wiednia: kanclerz Schuschnigg wraz z swymi współpracownikami wykańcza projekt ustawy o organizacji milicji, której ogłoszenie oczekiwane jest w przyszłym tygodniu. Efektywy milicji będą wahały się od 30 do 50 tys. ludzi, zależnie od napływu ochotników.— Milicja będzie dowodzona przez oficerów armji federalnej.

Rozbrojenie „Heimatschutzu" jest tem łatwiejsze, iż liczba członków „Heimwehry", zdolnych do służby czynnej, jest mniejsza od pojemności milicji. Po zabójstwie Dollfussa, kiedy uczyniono największy wysiłek „Heimatschutz" zgromadził w swych szeregach 60 tys. członków. Liczebność jego od tego czasu spadła. Miarodajne koła austrjackie ufają, iż uda im się w zupełnym spokoju dokonać transformacji organizacyj paramilitarnych.

Rozbrojenie formacyj paramilitarnych wysuwa, zdaniem pewnych kół, konieczność upaństwowienia produkcji broni i amunicji.

MUSSOLINI NIE POPARŁ STARHEMBERGA.

„Echo de Paris", rozpatrując sposób, w jaki zareagował Mussolini na ostatnie wydarzenia austrjackie, a mianowicie na zarządzenia wymierzone przeciwko Starhembergowi, twierdzi, iż był on mniej wyraźny niż można było oczekiwać. Dziennik zapytuje— czy Mussolini interesuje się równie żywo, jak dawniej niepodległością Austrji, czy też po Abisynji, Bałkany nie odwrócą jego uwagi od Brenneru. (PAT.).
wagi od Brenneru.

Ks. Starhemberg powrócił wczoraj samolotem do Wiednia, powitany na lotnisku przez wicekanclerza Baar-Baarenfelsa na czele innych członków Heimwehry, wchodzących w skład gabinetu. Na drodze z lotniska Aspern do Wiednia zarządzono wzmocnioną służbę bezpieczeństwa, jednak żaden incydent nie nastąpił. (PAT).

Dnia 24-go maja (niedziela) o godz. 11-ej rano na cmentarzu Powązkowskim w Warszawie odbędzie się uroczyste odsłonięcie pomnika na grobie

Aleksandra Dębskiego

współtwórcy Pierwszego „Proletarjatu" i P. P. S.

Do jak najliczniejszego udziału w tej Żałobnej Uroczystości zapraszają:

POLSKA PARTJA SOCJALISTYCZNA.
STOW. b. WIĘŹNIÓW POLITYCZNYCH.
TOW. UNIWERSYTETU ROBOTNICZEGO.

Delegacje dzielnic partyjnych, bratnich związków i Stowarzyszeń wraz ze sztandarami stawią się na cmentarzu Powązkowskim przy grobie A. Dębskiego kwatera 196, rząd 4, grób 95, 96.

***

WOKR. PPS. wzywa Komitety Dzielnic ze sztandarami do wzięcia udziału w odsłonięciu pomnika tow. Dębskiego.

Komunikat ag. Press

P. starosta grodzki w Toruniu

Agencja PRESS donosi z Torunia:

Starosta grodzki w Toruniu, Skórewicz, ogłosił odezwę o utworzeniu nowej organizacji pod nazwą „Miecz i Młot". Organizacja ta ma na celu zjednoczenie szerokich warstw ludności pod hasłami „państwa totalnego".

Zadaniem organizacji jest dążenie do uniemożliwienia działalności stronnictw politycznych i do utrwalenia silnej władzy rządowej. (PRESS)

***

P. starosty grodzkiego w Toruniu nie znamy. Jeżeli wszakże komunikat ag. Press jest ścisły, w takim razie p. starosta grodzki Skórewicz, razem z „Mieczem i Młotem", powinien niezwłocznie przejść na bardziej spokojne i mniej odpowiedzialne stanowisko.

„Pacyfikacja" Mandżurji

Z Tokio donoszą: Według opublikowanych obecnie oficjalnych danych w dwóch okręgach mandżurskich przeprowadzono w ciągu miesiąca kwietnia 64 ekspedycje karne przeciwko powstańcom. W walkach tych oddziały japońsko - mandżurskie straciły 43 zabitych i 137 rannych. Najkrwawszą bitwę wojska japońsko- mandżurskie stoczyć musiały z oddziałem powstańczym, dowodzonym przez kobietę Li-Hun-Guań. Oddział ten składał się z kilkuset ludzi doskonale uzbrojonych.

Amerykańska Liga Narodów

W Waszyngtonie opracowano projekt, przewidujący stworzenie amerykańskiej Ligi Narodów. Projekt przewiduje zniesienie unji panamerykańskiej i doktryny Monroe, które mają być zastąpione przez amerykańską Ligę Narodów, współpracującą z Genewą. (PAT)

Przygotowujcie nasz „Tydzień Kobiet“ od 13 do 21 czerwca

Wrażenia

Lwowski zjazd pracowników kultury

Dwa dni Zjazdu pracowników kultury we Lwowie pozostaną dla jego uczestników tem, czego się nie zapomina, co się pamięta na zawsze. W trudnem, najeżonem kolcami życiu dzisiejszem, gdzie człowiek czuje się bez przerwy otoczony murem zakazów, nakazów, gdzie go dławi terror i nikczemność, dni Zjazdu stanowią jakąś oazę braterstwa, najwyższego uniesienia, poczucia najgłębszej solidarności radosnego poczucia, że walka się toczy pełną falą.

Poznali się, zbratali ludzie z odległych stron Polski, którzy dotąd tylko słyszeli o sobie. Poczuło się siłę gromady, radość gromady, napięcie woli i uczucia, — możliwe tylko w wielkiej wspólnocie idei, w wielkiej wspólnocie walki. Znikły gdzieś ambicje i ambicyjki literackie, drobne zawiści i urazy, których tyle jest zwykle wśród ludzi pióra, pędzla czy dłóta. Znikły drobne różnice w zapatrywaniach na te czy inne sprawy — pozostało jedno: wspólny cel.

Zjazd nie doszedł może do żadnych specjalnych rezultatów w dziedzinie teoretycznej — siłą rzeczy czas i miejsce Zjazdu nadały mu barwę wyraźnie polityczną. — Zapoczątkowano jednak i uchwalono zcementowanie i związanie twórców antyfaszystowskich, określono ich zadania, ustalono wspólną platformę i nie kuszono się o więcej. Przecież działo się to w tym Lwowie, który nie wygoił jeszcze swoich ran, w tym Lwowie, gdzie w obecnej chwili stoi w akcji strajkowej dwadzieścia pięć tysięcy ludzi. A udział Lwowa w Zjeździe był dominujący. Nie chodzi tu o pisarzy, artystów i intelektualistów — pierwszy to chyba raz robotnik w swojej masie tak żywo interesował się sprawami pozornie nie dotyczącemi go bezpośrednio. Na samym Zjeździe, który odbył się w sobotę, znaczną część sali wypełniali delegaci związków zawodowych, delegaci strajkujących robotników, delegaci amnestjonowanych więźniów Na wieczorze autorskim, który trzeba było powtórzyć, a i tak nie pomieścił ani części tych, co chcieli się dostać na salę, i na trzytysięcznej akademji gdzie po dwudziestu ludzi gniotło się w lożach wszędzie pełno było robotników polskich i ukraińskich Ulica Lwowa reagowała żywo — widać to było na każdym kroku, w tłumach, gromadzących się przed salą obrad, w tej serdecznej, gorącej atmosferze, jaką Lwów robotniczy otaczał Zjazd i jego uczestników przez oba dni.

Brali udział w zjeździe różni ludzie. Ci, którzy oddawna pracują w ruchu robotniczym i chłopskim, i ci, którzy dopiero do niego przychodzą. Zjazd wyraźnie wykazał, że miejsce pisarza, miejsce twórcy jest dziś w szeregach proletarjatu miast i wsi, walczącego o swe wyzwolenie. Jest dla kogo pisać i tworzyć, jest miejsce, w którem pisarz może być i jest pożyteczny, jest potrzebny. Mówiły o tem wyraźnie słowa delegatki strajkujących robotników budowlanych, witającej uczestników zjazdu na akademji, mówiły o tem gromadzące się przed teatrem tłumy, mówiła widownia na akademji i wieczorach autorskich.

Wyrazem łączności z klasą robotniczą było i to, że wielu uczestników Zjazdu w przerwach między Zjazdowemi imprezami obsługiwało zgromadzenia strajkujących, zebrania młodzieżowe i inne, których teraz we Lwowie jest bez liku.

To, co jest w literaturze młode, niezależne, walczące, pójdzie w antyfaszystowskim froncie, łącząc działalność pisarza z działalnością bezpośrednią w ruchu robotniczym i chłopskim. Wiemy, że ten entuzjazm, jaki otaczał nas bez przerwy, był dowodem wiary w to, że chcemy służyć Wielkiej Sprawie i nakładał odpowiedzialność na nasze barki. Nie wolno nam zawieść Lwowa, który pierwszy tak gorąco, tak serdecznie i bez zastrzeżeń przyjął otwartemi ramionami nas wszystkich, którzy kiedykolwiek daliśmy choćby skromny wyraz naszym przekonaniom i wzięli choćby skromny udział w walce, która się rozgrywa.

Nasze miejsce jest po tej stronie barykady .Po tej stronie barykady jest miejsce wszystkich tych, którzy rozumieją odpowiedzialność pisarza. Nie wolno być kamieniem pod nogami maszerującego w wielką przyszłość tłumu.

Kiedy Broniewski na akademji cytował swój wiersz: „Zagłębie“ przy słowach: Zapalać! Gotowe? — trzytysięczna sala odpowiedziała grzmotem jednej odpowiedzi: *Gotowe.*

Tak ,wiemy. I my też, sobki, intelektualiści, mieszkańcy wież z kości słoniowej, — musimy być gotowi. Zjazd lwowski był pierwszym wielkim krokiem, pierwszą podwaliną, scementowaną najgłębszemi przeżyciami, pod ową gotowość ,z którą stajemy w szeregu walczących.

WANDA WASILEWSKA.

Ślub w więzieniu

W części nakładu podaliśmy wczoraj wiadomość, że prokuratura Sądu Okręgowego w Warszawie udzieliła zgody na odbycie ślubu Darji Hnatkiwskiej z Mikołą Lebiediem.

Panna Hnatkiwska została skazana na 15 lat więzienia; Lebied— na więzienie dożywotnie. Oboje dostali te wyroki z oskarżenia o udział w zabójstwie min. Bronisława Pierackiego.

Więc ślub, ślub tych dwojga— koniec końców—DZIECI, ślub taki ...beznadziejny w kaplicy więzienia mokotowskiego Warszawy; Lebied przybywa na ten swój ślub wprost z BEZNADZIEJNEGO więzienia Święto-Krzyskiego. Czy byłoby krzywdą dla pamięci Bronisława Pierackiego, gdyby zastosowano do tych dwojga PRAWO ŁASKI, najwyższe prawo, jakiem rozporządza Głowa Państwa?

Sądzę, że nie...

Czy byłoby to z krzywdą dla powagi Rzeczypospolitej? Jestem pewien, że nie, bo prawo łaski, wykorzystane ze strony SILNIEJSZEJ, jest nigdy oznaką SŁABOŚCI.

Wręcz przeciwnie...

S. K.

Siedem tygodni w więzieniu

W dniu 31 marca b. r. policja w Dębicy (wojew. krakowskie) aresztowała tow. Adama **Lesiaka,** sekretarza PPS. i TUR., tow. Józefa **Kudlę,** członka zarządu TUR. oraz jeszcze jednego robotnika.

Aresztowani pozostają od tego czasu w więzieniu w Tarnowie.

Obrońca oskarżonych nie może uzyskać w prokuratorji żadnych ścisłych wiadomości, o co się naszych towarzyszów oskarża. Prokurator p. Stocgermajer wyjaśnia tylko, że są oni oskarżeni „o całokształt działalności w Dębicy...“

Śledztwo się przewleka, akta wędrują tam i z powrotem, **a niewinni ludzie siedzą za kratami.**

Powódź w Hiszpanji

Z Madrytu donoszą o olbrzymich szkodach, wyrządzonych w całym kraju przez powodzie. W prowincji Saragossa 160 wiosek znalazło się pod wodą. Tor kolejowy z Madrytu do Barcelony jest w kilku miejscach przerwany. Komunikacja między Madrytem a Barceloną odbywać się może jedynie autobusami, co połączone jest również z dużemi trudnościami. Zasiewy zostały prawie doszczętnie zniszczone.

W Chinach

Dżuma i trzęsienie ziemi

Według doniesień oficjalnych, trzęsienie ziemi, które nawiedziło okolice Lin - Czou, spowodowało następujące szkody: 5.000 domów zostało zburzonych, 54 osób zabitych, a 487 ciężko rannych, 20.000 osób zostało pozbawionych dachu nad głową i wydanych na pastwę głodu. Władze prowincjonalne wysłały na miejsce katastrofy żywność i lekarstwa.

***

Z Szanghaju donoszą, że w zachodnio - chińskiej prowincji Szeczuan wybuchła epidemja dżumy, ofiarą której padło dotychczas 2000 osób Jest to największa epidemja od roku 1894-go. Jak wiadomo, wówczas w przeciągu zaledwie kilku miesięcy epidemja objęła większą część Chin i przeniosła się do Indyj, pochłaniając miljony ofiar. Władze chińskie wydały szczegółowe zarządzenia celem niedopuszczenia do rozszerzenia się zarazy.

Gąsienice niszczą

Lasy, pola, sady i ogrody w Zach. Europie

Donoszą z Cleve (pogranicze niemiecko - holenderskie) o panującej tam niezwykłej pladze gąsienic, które pustoszą na przestrzeni kilkudziesięciu kilometrów kwadratowych sady i ogrody. Gąsienice te przedostają się przez szpary do mieszkań i obłażą mieszkańców podczas snu. Liczne studnie są nie do użytku wobec zanieczyszczenia wody masami gąsienic. W okolicy tej samochody kursują z zamkniętemi oknami.

***

Prasa królewiecka podaje, że 12 tys. morgów lasu wysokopiennego, wartości 10 milj. mk. niem., w Prusach Wschodnich, jest w najwyższym stopniu zagrożone przez gąsienice. **Na poszczególnych sosnach znaleziono od 60 do 140 tys. sztuk gąsienic.** Jak wykazały doświadczenia lat ostatnich, plagę gąsienic w większych zalesieniach wytępić można tylko przez pewną truciznę, którą przy absolutnym braku wiatru rozpylano na korony drzew z aeroplanów. Dotychczas uruchomiono w tym celu 11 aeroplanów. Równocześnie członkowie niemieckiej służby pracy wycinają najbardziej zagrożone drzewa, paląc je doszczętnie. Wycięciu uległo dotychczas 186 tys. metrów sześciennych drzewa.

W najbliższym czasie ukaże się nakładem księgarni Hoesicka tom wierszy naszego cenionego współpracownika,

Czesława Ciepilńskiego

p.t. „Rzeczywistość“

Okrucieństwa hiszpańskie?

Tak, popełniają je faszyści

Prasa reakcyjna wszystkich krajów, nie wyłączając oczywiście Polski, lubuje się w opisywaniu okrucieństw, których terenem jest Hiszpanja pod rządami lewicy.

Owszem, okrucieństwa dzieją się w Hiszpanji. Wyliczmy kilka z nich:

Na tow. Jimenez de Asua, wicemarszałka Cortezów (Sejmu), faszyści dokonali zamachu, którego ofiarą padł agent policji.

Faszyści ostrzeliwali mieszkanie tow. Largo Caballera, przywódcy socjalistów hiszpańskich.

Faszyści *zamordowali* Manuela Pedregala, prezesa sądu, za to, że skazał na więzienie sprawców zamachu na wspomnianego Jimeneza de Asua, zamachu, w którym zginął policjant.

Faszyści dokonali zamachu bombowego, na szczęście nieudałego, na mieszkanie pisarza i adwokata lewicowego Ortegę y Gasseta.

Faszyści *zastrzelili* drugiego sędziego w Sewilji za skazanie kilku faszystów.

Faszyści *zamordowali* braci Badia w Barcelonie. Jeden z nich był naczelnikiem policji w czasie, poprzedzającym powstanie październikowe, i należał do lewicy. Wrócił do kraju z wygnania po zwycięstwie Frontu Ludowego.

Oto niektóre ze zbrodni faszystowskich, dokonanych na przeciwnikach politycznych i urzędnikach państwowych jedynie z zemsty politycznej, po przegranej prawicy w lutym r. b.

O tych okrucieństwach prasa reakcyjna milczy. Ale gdy masy, wzburzone, zbrodniami faszystów, biorą na nich tu i ówdzie odwet, prasa reakcyjna leje łzy krokodyle i roztkliwia się nad swymi towarzyszami.

Nie mordujcie swych przeciwników, a nie będzie „okrucieństw“. Nie popełniajcie okrucieństw, panowie faszyści, a nie będziecie mieli powodu do skarg!

Na Kubie bez zmian

W czasie uroczystości „Dnia Niepodległości“, w której bierze udział prezydent Republiki Gomez, wybuchły w centrum Hawany 3 bomby. Jedna osoba została ciężko ranna, straty są bardzo duże.

Równocześnie wybuchły 2 bomby w Santos Suares, przedmieściu Hawany. (PAT).

Straik... torreadorów

W Hiszpanji doszło do bardzo ostrego konfliktu pomiędzy torreadorami, obywatelami hiszpańskimi a torreadorami - cudzoziemcami, głównie pochodzącymi z Meksyku. Stowarzyszenie torreadorów hiszpańskich ogłosiło strajk. Jeżeli konflikt nie zostanie załagodzony, w najbliższych dniach, nie odbędą się walki byków na arenach Madrytu, Walencji, Cordoby, Salamanki i Barcelony, gdzie mieli występować również torreadorzy meksykańscy. (PAT)

III-cia lista zbiórki 1-Majowej na T.U.R.

W myśl pisma Ministerjum Spraw Wewnętrznych z 31.III.1936 r. Nr. AP. 2/45 i Komisarjatu Rządu na m. st.. Warszawę z 8.IV 1936 roku Nr. PO-I-2-501 (zezwolenie na publiczną zbiórkę) Zarząd Główny T. U. R. ogłasza wynik zbiórki przeprowadzonej w dniu 1 maja na oświatę robotniczą TUR.

Trzecia lista zawiera wynik zbiórki brutto z 31 miejscowości, które nadesłały protokóły zbiórki z należną częścią pieniędzy Zarządowi Głównemu TUR:

Będzin	zł. 157.35
Bestwina ad Biała	43.55
Brzozówka ad Jasło	165.30
Czeladź	34.17
Dąbrowa Górnicza	137.55
Kałusz	457,81
Kielce	606.09
Komorowice ad Biała	57.45
Krosno	225.21
Łomża	176.55
Mińsk Mazowiecki	52.41
Niemce	111.54
Niwka	32.52
Poręba ad Zawiercie	37.51
Pruszków	37.27
Radom	324.02
Radomsko	zł. 152.00
Schodnica ad Borysław	126.35
Sierpc	114.25
Sławków	53.00
Sochaczew	79.16
Sosnowiec (Śródmieście	240.79
Sosnowiec (Walcownia)	15.53
Straconka ad Biała	27.80
Starachowice	172.00
Strzemieszyce	91.65
Sulejów	31.51
Trzebionka	113.64
Zagórz ad Sanok	44.42
Ząbkowice	58.36
Żywiec	61.53

Uwaga: W liście wyników zbiórki na TUR powinno być: *Golonóg 31 zł. 56 gr.*

Dotąd ogłosiliśmy wynik zbiórki z 151 miejscowości. Zbiórki nie przeprowadzono w następujących miejscowościach: Falenica, Łuck, Opatówek, Puznówka i Stefanówka. Z kilkunastu miejscowości nadeszły tylko protokuły lub pieniądze bez protokółów — wobec tego nie możemy ich ogłosić. Z kilku miejscowości dotąd wcale nie nadeszły wiadomości. Wzywamy więc te Oddziały do natychmiastowego spełnienia swych powinności organizacyjnych.

Za: *Zarząd Główny T.U.R.*
SEKRETARJAT GENERALNY.

Nowy szef kancelarji cywilnej

Jak się dowiadujemy, w najbliższym czasie nastąpi objęcie urzędowania na stanowisku szefa kancelarji cywilnej Prezydenta R. P. przez p. Stanisława Łepkowskiego, b. posła R. P. w Budapeszcie. (PAT).

„Odprawa“ wojewodów

PAT komunikuje: Dnia 20 maja r. b. odbyła się w Prezydjum Rady Ministrów pod przewodnictwem premjera Składkowskiego przy udziale wicepremjera i ministra skarbu Kwiatkowskiego odprawa wojewodów.

Nowy rodzaj mszy

„Der Westen“ („Zachód“), wychodzący w Berlinie, ogłasza:

„Dziś wieczór o godz. 8-ej pastor Krahn odprawi w kościele św. Krzyża na Hohenzollern damm *mszę zbrojeniową,* na którą serdecznie się zaprasza“.

Zwycięstwo robotników bułgarskich

Strajk robotników tytoniowych w Bułgarji został zakończony. Robotnicy uzyskali podwyżkę i powrócili do pracy. (PAT).

Ofiary

dla rodzin po poległych robotnikach w Krakowie, Lwowie, Częstochowie i Chrzanowie

Administracja „Robotnika“ kwituje:

Liga Obrony Praw Człowieka i Obywatela w Polsce zebrane przez Robotników Fabryki Samochodów Osobowych i Ciężarowych na Pradze zł. 2.542,25.

Zebrane w Związku Drukarzy 6.36.

Robotnicy firmy Fogielnest w Stojodłach w Mińsku Maz. zł. 13.30.

Koło Spółdzielców Szkoły Głównej Handlowej zł. 10.

Centralny Zw. Górników w Polsce, Oddział Nr. 77 w Stebniku zł. 186.

Liga Obrony Praw Człowieka i Obywatela zebrane wśród studentów Uniwersytetu Warsz. zł. 8.—.

Od Robotników Zakładów Ostrowieckich, Odlewnia Żelaza zł. 30.15.

Warsztat przy montowni zł. 16,

Wykończalnia walcowni szybkiej zł. 6.10,

Kuźnia wagonowa zł. 32.20.

Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Włókienniczego w Polsce, Oddział w Zawierciu, wpłacone przez Robotników Fabryki Tow. Akc. w Zawierciu zł. 60.

Sekcja bezrobotnych przy Radzie Klasowych Związków Zawodowych w Grodnie zł. 23.28.

Komitet Robotniczy Święta 1 Maja w Grudziądzu zł. 20.61.

Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Skórzanego w Polsce, Oddział w Kaliszu zł. 35.50.

W dniach 20 i 21 czerwca w Krakowie „Dni Kultury Robotniczej“

P. Czesław Michałowski

P. Czesław Michałowski przyszedł na fotel ministerjalny wprost z prokuratury Sądu Okręgowego. Sprawował on nadzór prokuratorski nad śledztwem w sprawie zwanej później oficjalnie „sprawą z oskarżenia Hersza vel Hermana Liebermana i innych“...

Wtedy to poraz pierwszy **osadzono więźniów cywilnych w twierdzy wojskowej.** P. Michałowski uznał, że wszystko jest w porządku. W wywiadzie prasowym oświadczył, że więźniowie brzescy grają tam w szachy....

Po wyroku skazującym, część więźniów brzeskich powędrowała zagranicę. W końcu 1935 r. podczas debaty w Sejmie i Senacie nad amnestją p. Michałowski sprzeciwił się poprawkom, zmierzającym do objęcia amnestją i emigrantów politycznych. Spośród kilkunastu amnestji, ogłoszonych w Polsce niepodległej, ostatnia nie objęła emigrantów. Liberman i Witos nie wrócili do kraju...

Po zabójstwie ministra Pierackiego ukazało się rozporządzenie Prezydenta Rzplitej o miejscu odosobnienia w Berezie Kartuskiej. Znowu poraz pierwszy w Polsce można było **pozbawić obywatela wolności na długi okres czasu bez zakończenia postępowania w tej mierze wyrokiem sądowym.** P. Michałowski, jako minister sprawiedliwości, kontrasygnował to rozporządzenie z mocą ustawy.

P. Michałowski był niewątpliwie energicznym administratorem i umiał dobierać sobie ludzi do pomocy.

Na jego dobro należy zapisać, że za jego urzędowania dokonano całkowitej unifikacji prawa karnego i częściowej unifikacji prawa cywilnego. Ujednostajniono również prawo o ustroju adwokatury.

Unifikacja prawa stała się jednakowoż pretekstem do **zawieszenia nieusuwalności sędziów.**

W ciągu szeregu miesięcy wolno było przenosić sędziów wbrew ich woli w stan spoczynku lub na inne miejsce służbowe.

Ten okres znany jest w sądownictwie pod nazwą „rugów sędziowskich“. Przeniesiono wówczas w stan spoczynku kilkuset sędziów na obszarze całego Państwa. Kto z usuniętych sędziów nie miał za sobą 15 lat służby, — nie dostawał żadnego zaopatrzenia.

Przeniesiony został wówczas w stan spoczynku Prezes Sądu Najwyższego, Aleksander **Mogilnicki,** który sprzeciwił się wyborowi p. St. Cara na generalnego Komisarza wyborczego, gdyż kandydatura jego nie została zgłoszona w sposób prawem przepisany. Usunięty został ze swego stanowiska sędzia apelacyjny **Franke** we Lwowie, który wygłosił swego czasu mowę w obronie niezawisłości stanu sędziowskiego.

Odszedł w stan spoczynku cały skład III Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w Warszawie, ludzie wielkich cnót sędziowskich o niezłomnych charakterach i sercu pełnem współczucia dla niedoli ludzkiej....

Sędzia zaś z procesu brzeskiego, który zgłosił „odrębne zdanie za uniewinnieniem wszystkich oskarżonych“ nie poszedł do wyższego Sądu, jedyny spośród całego kompletu.....

W Najwyższym Trybunale Administracyjnym broniłem niedawno sprawy sędziego Sądu Okręgowego, usuniętego w okresie zawieszenia nieusuwalności sędziowskiej ze swego stanowiska. Kwalifikacja służbowa tego sędziego opiewała w sposób następujący:

„Pilny i pracowity, w pracy powolny lecz dokładny aż do drobiazgowości i bardzo sumienny, charakter prawy, i pod każdym względem nieposzlakowany“.

Te wszystkie rzeczy nie pozostały bez wpływu na wymiar sprawiedliwości.

Inny duch powiał w sądownictwie, coś jakgdyby duch karności... Szły z Ministerjum różne okólniki. Przeważnie zawierały one w sobie rygor odpowiedzialności dyscyplinarnej. Wszystko miało być sądzone prędko i oszczędnie.

W sądach grodzkich sądzili często asesorzy to znaczy egzaminowani aplikanci, czekający na nominację sędziowską. Są oni przenoszalni i szczególnie zależni od przełożonej władzy. Na domiar wszystkiego pełnili oni niejednokrotnie lata całe obowiązki swe bezpłatnie. Z nominacjami asesorów na sędziów też różnie bywało. Znam wypadek w Częstochowie, gdzie zdolny asesor żyd, po sześciu latach wyczekiwania na nominację sędziowską, musiał ustąpić z sądownictwa i przejść na aplikację adwokacką, bo mu oznajmiono, że nie zostanie sędzią.

Ale resort wymiaru sprawiedliwości stał się samowystarczalnym, dawał nawet zdaje się nadwyżki budżetowe. Ten jednak nowy duch w sądownictwie odbił się na stosunku młodych zwłaszcza sędziów do obrony. W pośpiechu oskarżania i sądzenia obrona stała się poniekąd zbędną, ba nawet szkodliwą. I niedawno jeden z bardzo młodych sędziów wygłosił odczyt w stolicy p. t. „Obrona a poplecznictwo przestępstwa“.

Stosunek p. Michałowskiego do adwokatury nie był jednakże całkowicie negatywny. Za czasów jego urzędowania powstało zrzeszenie adwokatów prorządowych, pod nazwą Koło Adwokatów Rz. P. i ono doznawało pełnego poparcia ze strony p. ministra sprawiedliwości. Ludzie tego zrzeszenia otrzymali nominacje do pierwszej Naczelnej Rady Adwokackiej. Minister bywał w zrzeszeniu i zrzeszenie bywało u ministra. Wśród ogółu adwokatury zrzeszenie to jednak nie cieszyło się uznaniem.

Niedawno przed walnem zebraniem izby adwokackiej warszawskiej p. Michałowski, jako minister przestrzegał przed wprowadzaniem momentów politycznych przy wyborach do ciał samorządu adwokackiego. Ale w wolnych wyborach żaden z kandydatów Koła Adwokatów Rz. P. nie przeszedł do Naczelnej Rady Adwokackiej.

Niemniej jednak w społeczeństwie i nawet w magistraturze sądowej utarło się przekonanie, że adwokaci z tego zrzeszenia cieszą się poparciem czynników miarodajnych, że są krótko mówiąc „wpływowi“.

Oczywiście, że taka opinja nie mogła im wyjść na złe...

Za czasów p. Michałowskiego, jako ministra sprawiedliwości, działały przez dłuższy czas sądy doraźne na całym obszarze Rzeczypospolitej. W trzech ostatnich miesiącach 1931 r. skazano na śmierć 39 osób, z tej liczby powieszono 26 a ułaskawiono tylko 13. W 1932 r. skazano w trybie doraźnym na śmierć 127 osób, z tego powieszono 78. Do grudnia 1933 było razem 290 wyroków śmierci z tego powieszono 180 ludzi.

W procesie ukraińskim o napad na pocztę w Gródku Jagiellońskim Sąd postanowił przedstawić z urzędu do łaski p. Prezydenta Rzplitej skazanych na karę śmierci Biłasa i Danyłyszyna. P. Michałowski jako minister sprawiedliwości nie doradził Panu Prezydentowi ułaskawienia skazanych.

Myślałby kto, że ów człowiek, który w ten sposób przez pięć z górą lat kierował w Polsce nawą wymiaru sprawiedliwości jest człowiekiem posępnym, ponurym i surowym.

Nic podobnego. Ma być bardzo towarzyski i namiętnie lubi polowanie.

Obecnie powiększy zastęp pisarzy polskich. Pisarzy hipotecznych...

MAURYCY KARNIOL.

Mały feljeton

Odwrotna strona motoryzacji

Spotkali się na środku jezdni wczesnym rankiem, kiedy miasto pogrążone jeszcze było we śnie i kiedy posterunkowi jeszcze nie regulowali ruchu, ponieważ żadnego ruchu jeszcze nie było.

Spotkawszy się, przystanęli i przez chwilę przyglądali sobie.

— Ćwir, ćwir, ćwir! Dzieńdobry, panie Wróblewski! Ha, widzę, że mnie pan nie poznaje — odezwał się pierwszy chudy jak patyk wróbel.

— Ćwir, ćwir! Dobry dzionek! Istotnie nie poznaję, chociaż głos wydaje mi się znajomy — odparł na to tłusty, spasiony wróbel.

— Wróbelkiewicz jestem — zaćwierkał chudy — syn starego Wróbelkiewicza. Przypomina pan sobie? Mieszkaliśmy kiedyś w sąsiedztwie, gniazdo przy gnieździe, pod jedną strzechą.

— Racja, święta racja — zatrzepotał skrzydełkami gruby wróbel— teraz poznaję. No jakże, Wróbelkiewicza mam nie pamiętać. Ale też zmienił się pan nie do poznania. — Schudł pan, wymizerniał. Co się dzieje z panem, panie Wróbelkiewicz? Choruje pan, czy nie daj Boże urzędnikiem państwowym pan został?

— Ani jedno, ani drugie. Przed kilkoma laty wyemigrowałem z kraju i stale mieszkam zagranicą, a tam, panie Wróblewski, bida, że aż piszczy.

— A to z jakiego powodu? Nieurodzaj, czy co?

— Nieurodzaju niema, ale koniki posłali na emeryturę, w stan zasłużonego spoczynku. Możesz pan, panie Wróblewski, oblecieć całe miasto i konia na lekarstwo pan nie znajdziesz, a wiadomo panu, że jak konik nie wyprodukuje, to my nie mamy co konsumować.

— A cóż to, azali ludzie zagranicą przestali jeździć, jeno chodzą per pedes apostolorum. Jakże to, panie Wróbelkiewicz, opowiadaj pan!

— Jeżdżą, owszem, ale wprowadzili motoryzację.

— Motoryzację? A cóż to takiego?

— Ano widzi pan, wozy takie same jak tutaj, na czterech kołach, ale bez koni. Nazywają to nawet czterdziestokonny, sześćdziesięciokonny i t. d., ale to czyste łgarstwo. — Śladu konia tam nie znajdziesz. My wróble przecież mądry naród. Niech mi pan wierzy, panie Wróblewski, zaglądałem wszędzie i nic nie znalazłem, coby naprowadzało na ślad konia.

— I powiadasz pan, panie Wróbelkiewicz, że taki wóz bez konia jeździ?

— I jak jeszcze! Jedzie, panie — rży i parska, jak koń, trąbi, psuje powietrze, ale żeby z tego jaki profit dla naszego wróblego narodu był — o tem mowy niema. A panu widzę, panie Wróblewski, dobrze się powodzi. Utył pan, zapuścił brzuszek porósł w pierze.

— Chwalić Boga, nienajgorzej. U nas koników coraz więcej, o tej motoryzacji nie słychać i na głód narzekać nie można. Poczciwe koniki na nas pracują. Wiesz pan co, panie Wróbelkiewicz, nie wracaj pan już do tej zagranicy. Starczy tu i dla pana. Jeden tylko warunek, żebyście o tem na dachu nie ćwierkali, bo zwiedzą się inne wróble i zlecą tu się z całego zmotoryzowanego świata. A dla wszystkich wróbli to może nie starczyć. A więc, pst.

— Pst!

— Ćwir, ćwir, ćwir!

— Ćwir, ćwir!

ULTIMUS.

Wady Polskiego Radja

Jak postępują socjaliści zagranicą?

Niedawno odbył się w Paryżu kongres Międzynarodowej Unji Radjowej z udziałem wszystkich państw świata. Nawet Chiny, Południowa Ameryka i Rosja wysłały swych przedstawicieli, doceniając znaczenie tego młodego, a tak potężnego środka propagandy, a co za tem idzie— urabiania mas i kształtowania oblicza społeczeństw wedle zakreślonych planów.

Nikt chyba dzisiaj nie zaprzeczy, że radjo jest potęgą, że jest najszybszym i najbardziej suggestywnym środkiem docierania do miljonów ludzi, rozproszonych po najbardziej zapadłych kątach świata. Ale właśnie dlatego, że radjo jest taką potęgą— może ono być użyte zarówno w interesie tych miljonowych mas, jak i służyć za narzędzie przeciw interesom ludu. Warto więc zainteresować się dokładniej, niż robimy to dotychczas, tą nową siłą, która wypłynęła na powierzchnię życia, i postarać się, by nie służyła ona wrogom naszym i nie była wymierzona przeciw nam.

Nie popełnimy nieścisłości mówiąc, że większość radjosłuchaczów w Polsce to chłopi i robotnicy. Przecież w miastach nawet najuboższy robotnik ma aparat radjowy i słucha uważnie tego, co mówią mu różni ludzie za pośrednictwem fal eteru. — Bardzo często radjo jest nieomal jedynym nauczycielem człowieka, którego nie stać na kupno książki, — a zmęczenie pracą uniemożliwia chodzenie na zebrania czy odczyty. A dobrze wiemy, że nie zawsze prelegenci radjowi są objektywni i choćby mniejwięcej uczciwie przedstawiają poruszane przez siebie zagadnienia. Częstokroć bez żadnych skrupułów fałszują rzeczywistość i te sfałszowane myśli powoli przenikają do ludzi, nie mających możności przekonania się, jak naprawdę ta rzeczywistość wygląda.

Prelegenci radjowi, ludzie o burżuazyjnym światopoglądzie, narzucają nam swoje zdania na wszystkie poruszane sprawy i wyrządzają tym sposobem wielkie szkody.

Według statystyki, opracowanej przez Polskie Radjo, w kraju jest 82.224 małorolnych chłopów posiadających radjoaparaty i płacących najniższą cenę abonamentu, wynoszącą 1 zł. miesięcznie. Prócz tego jest jeszcze 471.504 abonentów w miastach, płacących po 3 zł. miesięcznie. Conajmniej połowa tej ilości radjoabonentów — to robotnicy i pracownicy umysłowi, którzy stoją po naszej stronie barykady społecznej. Razem więc z małorolnymi chłopami jest w Polsce 317.976 radjosłuchaczów, — płacących swe złotówki do kas Polskiego Radja i — tem samem— mających prawo do żądania takich audycyj, jakie leżą w sferze ich zainteresowań i zgodnych z ich poglądami społecznemi i politycznemi.

W Holandji, jak już o tem pisaliśmy, istnieje specjalna radjostacja nadawcza, znajdująca się całkowicie w rękach Partji Socjalistycznej i klasowych związków zawodowych.— Nadaje ona przeszło 7 godzin dziennie swego własnego programu, zarówno muzyki, jak i odczytów, pogadanek i t. p. W innych krajach, jak np. w Skandynawji, istnieją silne stowarzyszenia słuchaczów - socjalistów, którzy w dużym stopniu wpływają na układ ogólnego programu radjostacyj. Tylko u nas przeszło 300-tysięczna masa radjosłuchaczów chłopskich i robotniczych musi brać to, co łaskawie zechce dać jej burżuazyjny prelegent.

Podczas odbywającego się w Paryżu kongresu Międzynarodowej Unji Radjowej rzucono myśl stworzenia organizacji demokratycznych radjosłuchaczów. W ciągu kilku tygodni organizacja ta — „Radio-Liberté“ miała już około 30.000 członków, a prócz tego wiele stowarzyszeń społecznych zgłosiło akces i zaofiarowało swą współpracę. Mając taką ilość członków, można już dyktować swe warunki i żądać, by uwzględniano zainteresowania tej olbrzymiej grupy ludzi.

Najwyższy już czas, aby i u nas powstała organizacja słuchaczów - socjalistów czy demokratów.

(w).

P. C. WODEHOUSE. 43)

Burzliwa pogoda

Z upoważnienia autora przełożyła B. Kopelówna

— Raz patrzyłem, jak stary Gally gonił Ronniego dwadzieścia siedem razy dookoła nich ze skórzanym pasem. Dlatego, że wbijał gwoździe w jego krzesło... To znaczy, naturalnie, Ronnie wbijał gwoździe w krzesło Gally'ego, a nie Gally w krzesło Ronniego. Ale... gdzież jest Ronnie?

— Lady Julja poprosiła go, aby ją zawiózł do Shrewsbury swym dwuosobowym samochodem po jakieś sprawunki.

Głos Sue był bezbarwny — i Monty popatrzył na nią pytająco.

— No, cóż w tem złego?

— Och, nie wiem — rzekła Sue — tylko, jeśli się zważy, że była w Biarritz przez trzy miesiące, a potem w Paryżu, a potem w Londynie, wydaje się dziwne, że czekała ze swemi sprawunkami na przyjazd do Shrewsbury.

Monty pokiwał głową rezolutnie.

— Rozumiem, o co ci chodzi? Myślisz, że to pretekst? Sprytna strategja, aby go usunąć z drogi? Nie dziwiłbym się, gdyby tak było naprawdę.

Sue wyjrzała na szary świat.

— Nie potrzebowała się trudzić — rzekła cienkim głosikiem. — Ronny wydaje się zupełnie zdolny do usuwania mi się z drogi bez niczyjej pomocy.

— Co masz na myśli?

— Nie zauważyłeś?

— Widzisz, powiem ci — rzekł Mont, usprawiedliwiając się.—Byłem bardzo zaabsorbowany niewyraźnem zachowaniem lorda Emswortha, a w wolnych chwilach — rozmyślaniem o poczciwej Gertrudzie — tak, że nie miałem jakoś zbytnio nastroju do zauważenia czegokolwiek. Czy usuwał ci się z drogi?

— Od kiedy wróciliśmy.

— Nonsens.

— To nie nonsens.

— Dziewczęca fantazja, dziecko.

— Nic podobnego. Unikał mnie przez cały czas. Robi wszystko, aby nie zostać sam na sam ze mną. A jeżeli kiedykolwiek zostajemy sami, jest zupełnie inny.

— Co to znaczy: inny?

— Grzeczny. Okropnie, wstrętnie grzeczny. Taki sztywny i formalny, jakbym była obcą osobą. Znasz to jego zachowanie, gdy jest z kimś, kogo nie lubi?

Monty był przejęty.

— Słuchaj, — nad tem trzeba się zastanowić. Wyznaję, że mym pierwotnym zamiarem, gdy zobaczyłem cię, opierającą się o mur, było zakraść się tutaj i wypłakać na twem łonie moje troski. Ale jeżeli naprawdę jest tak, jak mówisz — lepiej będzie, abyś ty to zrobiła. Jak ktoś tam powiedział: „Twoja potrzeba jest większa, niż moja“.

— Masz także zmartwienie?

— Zmartwienie? — Monty podniósł rękę ostrzegawczo. — Słuchaj. Nie kuś mnie. Jeszcze jedno słowo zachęty, a zmonopolizuję rozmowę.

— Mów. Ja mogę poczekać.

— Pewna jesteś?

— Najzupełniej.

Monty odetchnął z wdzięcznością.

— No, muszę przyznać, że to będzie ulgą — rzekł. — Sue, droga dziewczyno, zdaję sobie sprawę, co mi grozi. Przyszłość wygląda czarno. Z jakiejś przyczyny, której nie potrafię zgłębić, nie spodobałem się memu szefowi.

— Dlaczego tak sądzisz?

— Są objawy tego, Sue. Objawy i złowrogie znaki. Stary szczerzy na mnie zęby... Z irytacją mlaska językiem. Podnoszę wzrok i widzę jego oczy, wpatrzone we mnie z wyrazem nienawiści. Nie przypuszczałabyś, że to jest możliwe, aby człowiek, który mógł wytrzymać z Hugonem Carmody, jako z sekretarzem, przez okres jedenastu tygodni, objawiał niechęć, mając mnie zaledwie od dwóch dni, ale tak jest. Nie mogę twierdzić napewno, ale wydaje się, że dziewiąty hrabia wprost nie znosi mego widoku.

— Pewny jesteś, że nie wyobrażasz sobie tylko tego wszystkiego?

— Zupełnie pewny.

— Ale to tak bardzo nie wygląda na lorda Emswortha. Uważałam go zawsze za takiego kochanego staruszka.

— Takim właśnie pamiętałem go z czasów chłopięcych. Obdarowywał mnie zawsze, gdy wracałem do szkoły — hojnie i z najpoczciwszym w świecie uśmiechem. Ale teraz tego nie robi... Już nie.. Spogląda na mnie z niepokojem i tropi moje kroki.

Depesze i wiadomości, otrzymane w nocy z wtorku na środę

We Francji

Kto będzie kierować polityką zagraniczną

W bieżącym tygodniu ma dojść do spotkania między Sarraut, Flandinem, Paul - Boncourem i tow. Blumem, w toku którego to spotkania ustalony zostałby plan francuskiej akcji dyplomatycznej, który znalazłby aprobatę również przyszłego Rządu francuskiego. W sprawie uzgodnienia tego programu poważną trudność stanowi jeszcze kwestja, że osoba przyszłego kierownika polityki zagranicznej do dnia dzisiejszego nie jest ustalona. Wobec komunikatu „Ere Nouvelle, b. premjer Herriot prawdopodobnie odmówi przyjęcia tej teki, pragnąc zachować wolną rękę. Jako kandydaci na ministra spraw zagranicznych brani są zatem w dalszym ciągu pod uwagę albo sam tow. Blum, albo min. Paul-Boncour, albo b. premjer Cautemps. Tydzień bieżący powinien przynieść wyjaśnienia. (PAT.

Przed decyzją radykałów

Piątkowe obrady Rady Naczelnej Stronnictwa Radykalnego stanowić będą podstawę do dyskusji pomiędzy socjalistami a radykałami nad konkretnym już programem prac przyszłego Rządu oraz zagadnieniami personalnemi. Zainteresowanie kół politycznych skupia się zatem zarówno na oczewanych obradach radykałów, jak i na oczekiwanem spotkaniu Herriota z Blumem. Herriot, który w ostatnich dniach wymiany był jako kandydat na ministra spraw zagranicznych, przed dwoma dniami oświadczył, że żadnej propozycji bezpośredniej do objęcia tej teki nie otrzymał, a jego paryski organ „Ere Nouvelle“ ogłasza krótką notatkę, zapowiadającą, że Herriot w przyszłym gabinecie żadnego portfelu nie przyjmie.

Postulaty Generalnej Konfederacji Pracy

Postulaty Generalnej Konfederacji Pracy idą w kierunku uzyskania w Banku Francji półmiljardowego kredytu, następnie zaś wprowadzenia bonów pracy, które byłyby gwarantowane wpływami, jakie dałoby ożywienie konjuktury. Wreszcie jako trzeci sposób sfinansowania programu robót publicznych, Generalna Konfederacja Pracy proponuje utworzenie t. zw. kasy reasekuracyjnej, do której miałyby zostać przelane w 50-ciu procentach kapitały wszystkich zakładów ubezpieczeniowych. Co do sprawy 500 miljonów Banku Francji nie będzie większej różnicy zdań, ale sprawa bonów pracy, wzorowana na podobnych środkach kredytowych, jakie istnieją w Niemczech oraz sprawa stworzenia kasy reasekuracyjnej może stać się przedmiotem poważnej różnicy zdań między radykałami i socjalistami. (PAT.).

Czy Mac Donald wycofa się

z polityki

Były premjer Mac Donald oświadczył w czasie przemówienia, że prawdopodobnie w najbliższym czasie powróci „do swej pierwszej miłości“ — do wiedzy. Stwierdzenie to wywołało pewne wrażenie, gdyż w kołach politycznych komentują je jako zapowiedź ewentualnego wycofania się Mac Donalda z życia politycznego Anglji. (ATE.).

Mussolini reguluje

wewnętrzne kwestje Austrji

W Wiedniu rozeszła się pogłoska, iż we wtorek, powrócić miał do Wiednia bawiący we Włoszech ks. Starhemberg. Wedle informacyj z kół zbliżonych do Heimwehry b. wicekanclerz nie przybędzie narazie do stolicy, ponieważ zatrzymał się na kilka dni w Wenecji. Przedłużeniu pobytu jego we Włoszech przypisują znaczenie polityczne, w tym sensie, że Mussolini wpłynąć miał na Starhemberga, aby nie przeciwstawiał się kanclerzowi Schuchniggowi w jego dążeniu do wcielania Heimwehry do milicji. (PAT.).

Deklaracja nowego Rządu

Hiszpanji

Hiszpański premjer i min. spraw wojskowych Quiroga złożył we wtorek oświadczenie w parlamencie, że Rząd obecny będzie miał ten sam program, co i poprzedni.

Nowy Rząd przedewszystkiem zwróci uwagę na usprawnienie pracy parlamentu oraz przyśpieszenie wprowadzenia w życie programu „Frontu Ludowego“. Wystąpienia wrogie przeciwko republice będą z całą bezwzględnością zwalczane. (PAT.)

WOTUM ZAUFANIA.

Kortezy uchwaliły 217 głosami przeciwko 61 votum zaufania dla Rządu Quiroga. (PAT.).

Przed Sesją Rady Ligi Narodów

Przewodniczący Komitetu 13-tu Madariaga odwiedził w Paryżu min. Paul - Boncoura i, jak donosi „Paris Soir“, konferował z nim na temat sesji Rady Ligi Narodów w dn. 16 czerwca. Madariaga oświadczył, że byłoby pożądane takie przygotowanie sesji, aby nie trzeba było znowu odraczać jej bez decyzji. Paul - Boncour odpowiedział, że Rząd francuski jest gotów do wszelkich rokowań, któreby mogły ułatwić zadanie Ligi Narodów. (PAT.).

OSTATNIE DEPESZE I WIADOMOŚCI NA STR. 1, 2

Trzech chłopców

pod zawaloną ścianą

piaskową

Koło Lipin na G. Śląsku zasypanych zostało trzech chłopców wskutek zawalenia się ściany piaskowej. Podjęta akcja ratunkowa dała możność wydobycia 2 chłopców, których zdołano przywrócić do przytomności, natomiast trzeci z chłopców Ed. Szweda, liczący 8 lat poniósł śmierć wskutek uduszenia. (PAT.).

Pożar

Dnia 19 b. m. w godz. południowych we wsi Konanin pod Kaliszem wybuchł w zabudowaniach Michała Dulskiego pożar, który przybrał katastrofalne rozmiary. Ogień strawił pół wsi niszcząc doszczętnie zabudowania 18 gospodarzy. Do akcji ratunkowej przybyło 15 straży pożarnych z całego powiatu. Straty wynoszą ponad 70.000 zł.

Masowy protest kolejarzy w Poznaniu

W niedzielę, dnia 10 b. m., odbył się w ogrodzie ZZK. w Poznaniu olbrzymi wiec pracowników kolejowych węzła poznańskiego przy udziale około 2000 osób. Przemawiali: prezes Zarządu Okręgowego Z. Z. K. tow. Turtoń i prezes Zarządu Koła Poznań tow. Latanowicz. Mówcy zreferowali sprawy potrącania podatku specjalnego, obniżenia emerytur i ewentualnie rent z Kasy Emerytalnej, oraz świętówek i przenoszenia pracowników czasowych ze służby mechanicznej do szkoły drogowej.

W dyskusji zabierali głos liczni mówcy, podnosząc konieczność podjęcia akcji w celu zniesienia podatku specjalnego, ponieważ zapowiedziana obniżka cen artykułów pierwszej potrzeby dotychczas nie nastąpiła, a przeciwnie — nastąpił nawet dalszy wzrost drożyzny. Między innymi zabierali głos również przedstawiciele Federacji, oraz C. Z. K., którzy całkowicie solidaryzowali się z wywodami referentów, uznając w zupełności za słuszne postulaty, wysuwane przez ZZK. Jak widać, w szeregach członków Federacji i C. Z. K. dojrzewa pogląd, że dalsze rozbicie kolejarzy do niczego nie prowadzi a tylko szkodzi samym kolejarzom. Dojrzewa pogląd, że jedynie ZZK. zajmuje słuszne stanowisko w obronie postulatów pracowników kolejowych.

Na zakończenie wiecu jednomyślnie uchwalono rezolucję, domagającą się zniesienia podatku specjalnego pracownikom, których zarobek zasadniczy nie przekracza 250 zł. miesięcznie, domagającą się pozostawienia wszystkich pracowników czasowych na dotychczasowych miejscach pracy, — protestującą przeciwko świętówkom we wszystkich działach służby, — protestującą przeciwko obniżce emerytur i ewentualnie rent, — potępiającą działalność żółtych związków z Z. K. P. na czele za ich szkodliwą rozbijacką działalność i wzywającą wszystkich kolejarzy do skupienia się w szeregach ZZK. dla skutecznej obrony swych żywotnych interesów.

Kolejarze węzła poznańskiego masowym udziałem w wiecu i swą zdecydowaną postawą podjęli walkę o realizację swych postulatów.

Od naszych korespondentów

Dzień 1 Maja w Polsce

Łowicz

W Łowiczu odbyła się imponująca manifestacja o rozmiarach nienotowanych od 1917 r. Większość sklepów była pozamykana, szkoły z braku dzieci nie mogły odbyć swoich normalnych prac.— Fabryki stały.

Na wiecu na Rynku Starego Miasta, przy udziale przeszło 4.000 uczestników przemawiali tow. Maksymiljan Herter i tow. Podniesiński z Warszawy. Przyjęto rezolucję.

Robotnicy budowlani, a z nimi cały ogół robotniczy m. Łowicza publicznie we wniosku zażądali od Starostwa otworzenia zawieszonego Związku robotników budowlanych.

Po wiecu pochód, w liczbie ok. 5.000 uczestników, ze śpiewem pieśni rewolucyjnych, obszedł miasto do Nowego Rynku.

Na Akademji 1 Majowej w nabitej po brzegi sali, wysłuchano pieśni rewolucyjnych, wykonanych przez chór robotniczy. Świetnie wypadły deklamacje, wykonane przez „TURówki“.

Przemówienia wygłosili tow. tow.: Gałaj, Podniesiński i Tałaj. Owacyjnie zostali przywitani przedstawiciele młodzieży chłopskiej „Wici“ i Ludowców, którzy stwierdzili imieniem swoich organizacyj i oświadczyli gotowość wspólnej walki, z klasą robotniczą, o Rząd Robotniczo - Chłopski.

Akademję zakończono śpiewem Międzynarodówki przy niemilknących okrzykach na cześć Zw. Klasowych i Polskiej Partji Socjalistycznej.

Głowno (koło Łowicza)

Odbył się pochód z lokalu związkowego do Osin; z Osin — do Głowna.

Na rynku urządzono wielki wiec, na którym przemawiali tow. tow. Gruszko, Czarnecki, Rogowski, Fenk i inni.

Sławków

Przed lokalem TUR o 9-ej rano odbyła się zbiórka, skąd o 10 wyruszył pochód na czele z czerwonemi sztandarami i transparentami.

Pochód udał się ulicami Sławkowa na rynek, gdzie przed gmachem urzędu gminnego przemawiał tow. R. Róga z Sosnowca.— Następnie drogą okrężną manifestacja wróciła przed lokal TUR, gdzie przew. tow. Jan Bednarski rozwiązał pochód. W szeregach kroczyło przeszło 2 tysiące osób. Na program uroczystej akademji złożyły się: deklamacje opracowane przez turowców, pieśni robotnicze wykonane przy akompanjamencie zespołu mandolinistów oraz sztuka „Czerwony Wiedeń walczy“. Przemawiał tow. St. Kowalczyk z Sosnowca.

Charakterystyczne, że corocznie na akademji 1-majowej gaśnie światło podczas przemówienia — czego nie wyzbyli się i w b. r. kierownicy elektrowni. Publiczność, oburzona tym postępkiem, protestowała na samej Akademji, a nazajutrz wielu abonentów na znak protestu wyłączało światło elektryczne.

Dąbrowa-Jarczew

(woj. Lubelskie)

Tegoroczne święto robotnicze było obchodzone przez hutników w Dąbrowie - Jarczewie bardzo uroczyście. Świętowali wszyscy robotnicy i urzędnicy miejscowej huty.

W obchodzie oprócz robotników wzięła także udział organizacja „Wici“ ze sztandarem.

Po pięknym pochodzie i wiecu na którym było obecnych 1.000 osób, co jak na osadę jest wynikiem bardzo dobrym, odbyła się uroczysta akademja oraz była wystawiona przez sekcję młodzieży Centr. Zw. Rob. Przem. Chemicznego sztuka „Montwiłł“.

Na wiecu i na akademji przemawiał tow. Przetacznik z Warszawy, oraz ob. Pietrzak z Org. „Wici“.

Chełm (lubelski)

Tegoroczne Święto proletarjatu wypadło imponująco.

W pochodzie brało udzia około 5.000 osób. A gdyby dopuszczono wszystkich do miasta (policja niewiadomo dlaczego, rozpędziła pochody z Rudy Opalin) pochód liczyłby do 10.000 uczestników.

W pochodzie uczestniczyły P. P. S., C. Zw. Zaw. Bud., Zw. Zaw. przem. Spoż., ZZK, TUR, Oddział Zw. Dozorców Domowych, C. Zw. Zaw. Odzieżowy — Str. Ludowe, „Wici“ i t. d.

Zgromadzeni wysłuchali z powagą przemówień tow. tow.: Wł. Terpitza, J. Prochala i Stemlarskiego, oraz wysuwali aktualne postulaty klasy robotniczej.

W skupieniu uczczono pamięć poległych robotników.

Odczytaną rezolucję zebrani uchwalili jednomyślnie.

Nieuregulowane stosunki

w przemyśle drzewnym

Nieuregulowane warunki pracy i płacy w przemyśle drzewnym oraz różne szykany ze strony pracodawców, szczególnie w tartakach państwowych, wywołały falę strajków. W czasie strajków niewłaściwą rolę odgrywa policja, która w każdym wypadku doszukuje się „roboty wywrotowej“ i pod tym pretekstem represjami tłumi akcje robotnicze.

Robotnicy, znajdujący się w skrajnej nędzy, masowo powracają do organizacji klasowej, aby bronić się przed wyzyskiem i uciskiem.

W województwie Białostockiem, w szeregu miejscowościach robotnicy prowadzili strajki. Jeszcze trwa strajk w Czarnej Wsi i w innych miejscowościach. W dalszym ciągu nieunormowane są stosunki w Hajnówce i okolicy. Kierownicy zakładów pracy wyrzucają nieraz robotników na bruk za należenie do organizacji, co coraz bardziej zaostrza sytuację.

W ostatnich czasach rozpoczęli akcję robotnicy drzewni na Podkarpaciu.

W sprawie uregulowania warunków pracy i płacy w przemyśle drzewnym, oraz unormowania stosunków w tartakach państwowych, organizacje robotnicze niejednokrotnie zwracały się do Inspekcji Pracy i Min. Op. Społ.

Czas najwyższy, ażeby zapowiedź nieobniżania płac robotniczych była realizowana przez miarodajne czynniki — i aby wreszcie położono kres represjom i prześladowaniom robotników za należenie do organizacji.

Proces o napad

na policję

Przed sądem okręgowym w Kaliszu odbyła się rozprawa przeciwko 14 członkom Stronnictwa Narodowego, którzy dopuścili się napadu na policję, usiłując odebrać rzeczy, znalezione podczas rewizji w mieszkaniu jednego z członków stronnictwa. Sąd skazał 4-ch oskarżonych po 10 miesięcy więzienia, 4-ch po 8 miesięcy, 6-ciu po 6 miesięcy. Wszystkim, prócz jednego, zawieszono wykonanie kary na 5 lat. (PAT.).

Wiadomości Sportowe

Piłka nożna

NAPAD ŚLĄSKIEGO PIŁKARZA NA SĘDZIEGO. W ub. niedzielę po zakończeniu meczu o mistrzostwo Ligi Pogoń — Dąb, który jak — wiadomo — zakończył się przegraną drużyny śląskiej, zjawił się w szatni sędziego tego meczu, p. Libermana z Krakowa, rezerwowy bramkarz Dębu Kolbas, zarzucając sędziemu stronniczość na rzecz Pogoni i po wypowiedzeniu kilku obelżywych słów, spoliczkował go. Wezwany przez zarząd Pogoni posterunkowy wylegitymował napastnika.

Policja, po przeprowadzeniu wstępnych dochodzeń, przekazała całą sprawę władzom sądowym. Niezależnie od tego dochodzenie wszczęły również władze sportowe.

DECYZJA W SPRAWIE MECZU PWATT — ORZEŁ. Na najbliższem posiedzeniu wydziału gier Warsz. OZPN rozpatrywana będzie sprawa zawodów Pwatt — Orzeł, które zostały z powodu bójki na boisku przerwana. O ile wydział gier WOZPN uzna, że obie drużyny są winne tej bójki, wtedy możliwem jest zweryfikowanie zawodów jako 0:3 valkower na niekorzyść obu drużyn. W takim wypadku zachodziłaby konieczność urządzenia trzeciego decydującego meczu pomiędzy Polonią i Orkanem o mistrzostwo grupy, przypuszczalnie w jednym z dni powszednich następnego tygodnie. O ile wydział gier nie stwierdzi, że wina leżała po obu stronach, wtedy sytuacja zależeć będzie od wyniku dokończenia zawodów Pwatt — Orzeł. O ile dokończenie to wygrał Pwatt, wtedy zostanie mistrzem grupy, dotychczas bowiem Pwatt ma tylko o jeden punkt mniej od Polonii i Orkanu.

PIŁKARZE ANGIELSCY PRZYBĘDĄ DO WARSZAWY WE CZWARTEK. Zarząd londyńskiego klubu Chelsea zawiadomił polskie władze piłkarskie, że przyjazd drużyny angielskiej do Warszawy ze Sztokholmu nastąpi ostatecznie we czwartek 21 b. m.

Lotnictwo

Z ARCHANGIELSKA donoszą, że Wodopjanow, który wyleciał w poniedziałek r. ze stacji Podbiegunowej Matoczkin Szar na samolocie ZSSR 127 przybył na stację Jugorskij Szar, poczem wystartował w kierunku Narian Mar. Dalszy lot Wodopjanowa zależeć będzie od pogody. Lotnik zmienił marszrutę i zamierza lecieć do Moskwy przez Kotlas, albo Syntywar. Trasa ta jest o 1.300 klm. dłuższa i prowadzi nad tundrą, bagnami i lasami.

SŁYNNY AERONAUTA ERNEST DEMUYTER, który bierze tradycyjnie udział od dwudziestu kilku lat w zawodach o puhar Gordon - Bennetta, kandyduje obecnie w wyborach do parlamentu belgijskiego z ramienia partji liberalnej.

Demuyter oświadczył, praca parlamentarna nie przeszkodzi mu w uprawianiu sportów i już obecnie rozpoczął on loty treningowe na swej „Belgica“.

Atletyka

BIAŁOGRÓD ZWYCIĘŻA PABJANICE 14:5. Wczoraj po północy zakończył się w Pabjanicach międzymiastowy mecz zapaśniczy Białogród — Pabjanice. Po interesującym przebiegu zwycięstwo odniosła reprezentacja Białogrodu w stosunku 14:5.

Lekkoatletyka

JAK LEKKOATLECI MAJĄ TRENOWAĆ. Zawodnicy prowincjonalni odczuwają dotkliwie brak fachowego kierownictwa podczas treningu. Zawodnik przyszedłszy an trening często nie wie co ze sobą robić, co i jak trenować? Aby temu zapobiec zarząd krakowskiego Okręgowego Związku Lekkoatletycznego zorganizował nadawanie audycyj treningowych lekkoatletycznych przez radjo, co tydzień o godz. 19.35 we wtorki. Trener krakowskiego Związku Lekkoatletycznego będzie podawał dla wszystkich konkurencyj lekkoatletycznych dokładny plan treningu oraz odpowiednie wskazówki techniczne.

KOZLA. wzywa przeto wszystkich zawodników, aby w każdy wtorek o godz. 19.35 słuchali auadycyj o treningu lekkoatletycznym oraz, by wyniki treningu oraz jego warunki, jak również ewentualne zapytania kierowali do trenera pod adresem: Marjan Lubaczewski, Kraków, Krupnicza 12.

***

Audycja ta oczywiście nie będzie mogła zastąpić w zupełności instruktora, lecz w każdym razie odda duże usługi zawodnikom prowincjonalnym w ośrodkach, które nie posiadają fachowych instruktorów.

Żeglarstwo

CYFRA „Pż“ NA POLSKICH JACHTACH. Międzynarodowa komisja regatowa zadecydowała, że polskie jachty żaglowe o klasach międzynarodowych winny nosić znak „Pż“, co zostało zarejestrowane jako cyfry jachtów polskich.

Robotnicy popierajcie swoje pismo

Świat Pracy jest już solidarny

Walka pracowników umysłowych

Koncernu naftowego „Małopolska"

Dnia 29 kwietnia b. r. na 1130 urzędników administracyjnych i technicznych zatrudnionych w koncernie naftowym „Małopolska", 600 urzędników otrzymało listy wypowiedzeniowe z równoczesną propozycją zawarcia do dnia 1 maja nowej umowy na znacznie gorszych warunkach, niż dotychczasowe. W języku firmy nazywało się to „regulacją płac", a w rzeczywistości była to w roku bieżącym **trzecia już zmiana umowy na niekorzyść pracowników.** — Pierwsza zmiana umowy szła w kierunku przerzucenia na pracowników opłat socjalnych i podatków które dotychczas firma ponosiła; wprawdzie firma podwyższyła pobory pracownikom o kwotę dotychczas ponoszonych opłat, jednak **nowe opłaty** przerzuciła już całkowicie na pracowników. Druga zmiana umowy szła w kierunku przejścia z wypłacania poborów z góry na wypłacanie z dołu. Wprawdzie to przejście rozłożyła firma na kilka miesięcy, ale nie mniej pracownicy w roku bieżącym otrzymają tylko 11 pensyj, co równa się w praktyce obniżce o 8.3 proc. Trzecia zmiana umowy, zwana „regulacją", poszła już w kierunku wyraźnego **obniżenia zarobków** od 3 proc. do 33 proc. Prawdą jest, że po konferencji, odbytej przez Związki Zawodowe techników i urzędników administracyjnych z dyrekcją koncernu, zostały cofnięte redukcje tym pracownikom, których zarobki nie przekraczają 300 zł. miesięcznie brutto, to jednak większość olbrzymia pracowników została uderzona dotkliwie tą trzecią „zmianą umowy".

Na 600 objętych wypowiedzeniem umów służbowych, 331 nie wyraziło swej zgody na nowe warunki. Pracownicy uchwalili przekazać prowadzenie pertraktacyj Związkowi Techników Wiertniczych i Związkowi Urzędników Administracyjnych. Oba te Związki wraz z delegacją urzędników przystąpiły do pertraktowania z dyrekcją firmy.

Delegaci przedstawili dyrekcji, że jest to **trzecia** z rzędu redukcja, która w przecięciu wraz z poprzedniemi daje razem 27 procent zredukowanych zarobków, że przy dzisiejszem zubożeniu pracowników a zarazem przy zwyżkowych tendencjach kosztów utrzymania należy zaniechać zamierzonych redukcyj. Delegaci powoływali się na stanowisko Rządu, przeciwne obniżkom zarobków, na okólnik Ministra Opieki Społecznej do Inspektorów Pracy, powoływali się na interes Państwa aby nie obniżać wartości konsumcyjnej obywatela. Wszystkie te argumenty znajdowały jedną odpowiedź: „musimy to zrobić, bo nie mamy pieniędzy". Nic zatem dziwnego, że opinja ogółu w Zagłębiach naftowych, która pełną sympatją obdarza stanowisko pracowników umysłowych, w uporze koncernu „Małopolska" widzi szkodliwą działalność obcego kapitału na niekorzyść obywatela polskiego.

Zwołany dnia 7 b. m. w Borysławiu wiec pracowników umysłowych przy udziale około 1000 pracowników oraz zaproszonych przedstawicieli Związków Zawodowych robotniczych i stowarzyszeń kupieckich po wysłuchaniu referatu tow. Jaroszewskiego uchwalił jednogłośnie rezolucję solidaryzującą się z pracownikami umysłowymi „Małopolski". Na wiecu tym imieniem Klasowych Związków Zawodowych tow. Haluch złożył następującą deklarację:

Pracownicy fizyczni zorganizowani w Klasowych Związkach Zawodowych oraz w P. P. S. w przemyśle naftowym witają budzącą się świadomość klasową w szeregach pracowników umysłowych i wzywają ich do wytrwania w tej walce aż do zwycięstwa, w szczególności obecnie w Koncernie „Małopolska".

Pracownicy fizyczni, wypróbowani w walce z kapitałem — zdają sobie sprawę, że zwycięstwo kapitału nad pracą na jakimkowiekbądź odcinku wzmacnia go i zachęca do dalszego wyzysku pracujących.

W imię zatem wspólnych interesów pracowniczych, bez względu na dotychczasowe stanowisko pracowników umysłowych do pracowników fizycznych, pracownicy fizyczni zorganizowani w Klasowych Związkach Zawodowych, jako świadoma awangarda ruchu świata pracowniczego — ponad wszystko stawiają dobro klasy pracującej i Państwa, i witają każdy objaw budzącej się świadomości klasowej pracowników umysłowych.

W walce pracowników umysłowych z kapitałem obecnie z koncernem „Małopolska" zorganizowani w Centr. Zw. Górnik. w Polsce, w Związku Robotników Przemysłu Metalowego w Polsce i w Centralnym Związku Robotników Przemysłu Chemicznego w Polsce robotnicy wyrażają pracownikom umysłowym swoją solidarność i oświadczają gotowość do wspólnej walki przeciw kapitałowi o wspólne interesy pracowników fizycznych i umysłowych w przemyśle naftowym.

Po tym wiecu nastąpił atak ze strony zarówno usłużnych lizuniów jak również i ze strony jednego z **polskich dyrektorów francuskiego** kapitału; rozpowszechniano różne kłamstwa, chcąc w ten sposób złamać solidarność pracowników. Ci mali ludzie na wysokich stanowiskach w oczach ludzi uczciwych i dobrych obywateli mają opinję ustaloną. Brak taktu, którego należy wymagać od człowieka na stanowisku dyrektora, przejawia się w jego odnoszeniu się do kierowników technicznych; pragnąłby on obniżyć autorytet kierowników w oczach robotnika. Ale robotnik ma więcej taktu i zrozumienia dla Świata Pracy i należycie ocenia wartość tego rodzaju „tricków".

Pracownicy umysłowi z godnością i w spokoju chcą sprawę doprowadzić do końca, **bo tu chodzi o chleb,** wszelkiego rodzaju osobiste „rozgrywki" muszą ustąpić na bok słusznym żądaniom pracowników.

Nie widzimy żadnego powodu by koncern był aż „zmuszony" do tak daleko idących redukcyj.

J. K.

Na Górnym Śląsku

Policjanci pobili ciężko robotnika

Wykazał to bezspornie przewód sądowy

Przed sądem okręgowym w Katowicach odbyła się poraz drugi rozprawa z aktu oskarżenia prokuratora o pobicie policjantów przez robotnika Wyleżucha.

Według aktu oskarżenia policjanci Kukla i Zdebel z posterunku policji w Kłodnicy zostali pobici przez robotnika Wyleżucha na początku stycznia b. r. Na pierwszej rozprawie potwierdzili policjanci swe zeznania, twierdząc, że Wyleżuch obalił m. in. jednego z policjantów na ziemię i skaleczył mu palec. Obrońca oskarżonego dr. Baj postawił jednak wniosek przesłuchania świadków na dowód, że nie Wyżeluch pobił policjantów, lecz policjanci Wyleżucha. Sąd dopuścił do wezwania świadków oskarżonego, wobec czego rozprawę odroczono.

Niedawno odbyła się druga rozprawa, na której szereg świadków zeznawało, że żadnego napadu na policjantów nie było, natomiast Wyleżuch został tak ciężko pobity, że miał całą twarz czarną. Szczegóły, podane przez świadków, były wprost wstrząsające. Jedna z przesłuchanych kobiet wiejskich zeznała, że gdy zobaczyła zmasakrowanego Wyleżucha, uciekła z przerażenia.

Dalsi świadkowie zeznali, że kiedy Wyleżuch chciał udać się furmanką do lekarza, został przez wyż podanych policjantów dwukrotnie ściągnięty z furmanki, i odstawiony na posterunek. Co się tam działo, można się dowiedzieć na podstawie protokułu sądowego.

Wobec tak dobitnych i zgodnych zeznań świadków, sąd nie dał wiary policjantom i uwolnił oskarżonego Wyleżucha od winy i kary. Prokurator zaś zażądał aktów sprawy celem wdrożenia dochodzeń przeciwko policjantom.

Wydział Bezpieczeństwa Publicznego, który stoi na stanowisku, że policja nie bije, może zażądać bliższych szczegółów z sądu.

Wybory do Kasy Brackiej w Wieliczce

W Wieliczce odbyły się wybory do Kasy Brackiej:

Uprawnionych do głosowania 1239 osób, odgłosowało 1008.

Na Centr. Zw. Górn. padło 960 głosów, na ZZZ. 46, 2 głosy nieważne.

Wszystkie mandaty uzyskał Centralny Związek Górników.

Wiadomości

Z CAŁEGO KRAJU

WYPADEK ROBOTNIKA PRZY PRACY

Wiktora Komorowskiego z Poznania zatrudnionego w przedsiębiorstwie przewozowym spotkał w czasie pracy tragiczny wypadek. Przechodząc między dwoma będącemi w ruchu platformami, został przyciśnięty tak nieszczęśliwie, że deski wozów zgniotły mu głowę. Nieszczęśliwego robotnika przewiozło pogotowie do szpitala w stanie b. ciężkim.

OLBRZYMI POŻAR NA WOŁYNIU

W domu Anny Tyszniuk w Bystrzycy powstał pożar, który w krótkim czasie przeniósł się na sąsiednie zabudowania.

Spaliło się 97 gospodarstw, w tem spłonęło 37 domów mieszkalnych oraz 87 budynków gospodarczych. Straty wynoszą ponad 100 tys. złotych.

ZABAWA UCZNIÓW ZAKOŃCZONA WYPADKIEM

Kilku uczniów szkolnych podczas jazdy pociągiem do Bydgoszczy zabawiało się w przedziale rzucaniem sztyletu według wzorów Indjan. Zabawa ta miała tragiczny epilog, bowiem w pewnej chwili ugodzony został w plecy nożem 18-letni Roman Przybylski.

Życiu ucznia na szczęście niebezpieczeństwo nie zagraża.

Tabela loterji

11-ty dzień ciągnienia 4-ej klasy 35-ej Loterji Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

50.000 zł. nr.: 12978 5932 192672.

10.000 zł. nr.: 165282.

5.000 zł. nr.: 252 128028.

2.000 zł. nr.: 15213 22919 31642 44788 59987 98713 106382 117956 119312 120675 127199 125385 133612 138760 141885 142495 144594 153456 162480 166693 179497.

1.000 zł. nr.: 1929 11235 11673 11527 20139 20536 22626 23768 36105 37931 41646 48598 51925 71255 82739 83410 86157 91677 93862 100391 113688 113208 120961 124457 127524 141991 142452 143430 143055 145089 147239 149160 149797 150306 168599 168817 175250 187546 187769.

Wygrane po 200 zł.

61 73 158 87 234 964 1110 252 447 520 39 635 39 739 51 68 822 92 2083 122 23 24 72 497 659 750 60 61 981

3073 111 223 54 418 640 859 70 990 4102 18 41 77 328 458 91 99 561 88 630 26 839 96 952 5107 215 348 561 607 863 90 99 6057 58 65 184 393 621 41 813 81 7089 213 311 18 43 79 419 38 547 78 634 61 896 911 28 42 8000 125 33 55 315 409 539 70 640 911 40 9029 33 46 127 45 348 53 69 620 727 47 927 47 10241 302 98 403 935 58

11111 18 19 37 208 24 51 310 20 426 40 54 77 604 55 822 82 93 908 64 12059 123 56 79 226 30 76 493 577 669 753 932 49 94 13030 66 67 232 41 369 79 905 14022 27 56 149 219 450 58 583 626 711 51 15179 230 80 84 328 467 734 831 16221 98 306 57 484 524 38 89 762 80 939 17108 219 2 0435 520 23 64 725 870 901 18155 66 206 491 808 94 953 57 61 95 19208 28 334 609 714 23 986 20055 70 208 330 550 91 766 72 802 26 999 21076 162 337 410 551 67 601 51 970 60 22037 99 198 390 501 757 23204 8 321 39 96 417 50 525 667 782 93 849 996 24110 57 435 59 597 601 14 44 932 25037 166 217 411 555 826 65 76 26104 53 235 450 652 717 812 27007 211 54 57 62 432 67 736 64 845 28116 53 71 208 339 484 92 540 684 710 14 95 801 904 49 29274 92 309 447 84 717 819 30 906 25 73 30010 98 15 1225 57 355 76 416 99 503 8 35 761 817 30 54 31111 26 233 93 407 650 56 782 85 833 72 964 82 32560 87 609 12 48 735 33157 66 86 369 70 85 401 41 683 92 726 94 972 34199 218 411 18 24 511 666 769 941 35141 82 262 97 434 516 87 628 59 919 62 36019 68 109 566 615 23 886 37006 45 117 93 2 88328 499 691 781

38010 77 115 51 79 202 54 85 319 22 48 94 545 65 90 824 968 39048 229 93 416 603 92 758 93 817 87 40043 66 80 236 87 473 81 658 740 75 78 939

41160 267 307 57 726 864 42013 138 212 535 808 70 73 4320 4352 65 98 574 627 718 25 912 85 44069 82 284 422 729 70 89 845 93 90 897 45072 83 205 62 353 415 81 644 708 57 849 932 83 92 46034 53 128 275 538 50 652 931 47251 61 364 77 667 715 839 931

48028 376 819 94 971 49321 655 83 835 908 89

50049 165 237 84 314 443 99 502 43 747 74 852 68 51129 89 258 386 455 71 566 615 43 795 52034 60 104 86 321 489 90 95 662 945 53213 311 94 96 430 505 711 41 900 54042 74 255 67 420 563 93 670 728 967 97 55113 95 231 321 417 731 940 52 56054 147 48 421 45 66 730 48 62 937 57147 497 684 712 80 850 56 95 998 58014 15 98 190 342 526 683 88 773 870 917 74 59063 271 355 445 535 84 724 984 60059 63 68 105 21 377 426 67 579 80 87 639 774 902 97 61198 321 74 411 47 535 67 608 65 766 836 927 85 62335 425 520 55 606 731 63131 73 279 301 72 502 24 671 772 973 64167 94 448 727 29 912 69 65012 106 98 310 550 610 717 83 807 66000 136 43 94 277 402 17 566 661 713 49 807 57 67062 150 254 456 546 632 785 900 78 68047 130 237 50 311 26 73 80 445 73 579 779 899 69020 35 189 98 251 58 612 46 874 84 963 92 70221 60 361 426 511 602 35 851 56 80 905 71372 444 58 545 648 761 805 27 929 72043 173 90 204 64 72 300 437 67 771 876 73032 359 88 420 702 49 90 857 71 937 74134 372 439 501 23 75137 228 50 368 482 532 59 620 67 707 835 76271 84 325 40 49 68 99 464 924 77028 34 317 88 96 438 561 666 933 78158 281 379 525 609 10 59 754 70 811 98 79320 524 48 604 16 49 81 87 716 882 935 96

80032 128 32 225 30 341 81 87 466 76 528 64 86 764 66 81127 563 616 31 843 81 81244 365 553 600 735 808 61 83067 172 76 588 780 888 958 84045 59 89 100 340 41 46 79 565 605 714 810 85068 168 96 278 346 54 501 5 794 910 70 86035 432 580 755 853 63 84 920 23 47 87169 324 535 716 24 888 974 88013 39 128 96 302 90 594 638 760 77 88 990 89008 194 217 19 329 54 59 98 483 519 698 825 47 80 945 90087 235 450 586 917 91166 211 417 68 518 894 98 961 92208 28 30 328 46 87 601 863 943 91 93014 218 27 37 50 390 525 755 836 77 916 26 94075 91 216 483 694 724 95151 208 9 340 672 839 931 62 73 96315 417 95 511 669 873 97528 792 98003 187 287 98 740 99023 112 391 467 828 59 84

100078 190 595 625 864 101061 132 51 81 293 524 69 731 46 823 102124 454 584 664 103250 327 725 945 51 64 104135 276 310 515 78 669 105067 141 52 432 540 926 106043 593 718 21 107083 90 161 278 576 658 108384 440 550 90 635 888 109053 167 269 443 89 722 66 110074 140 367 721 33 854 981 111005 51 71 268 303 451 505 46 862 112052 62 64 529 30 52 621 53 770 813 70 113073 113 18 85 313 44 404 75 660 775 853 976 114302 61 640 813 918 48 57 61 78 115036 127 37 44 348 89 527 640 89 91 116119 319 55 421 639 91 117061 250 579 92 797 933 18568 87 91 717 897 119090 93 287 502 79 681 855

120119 227 862 923 30 121058 189 224 69 312 574 715 30 64 970 122022 239 41 62 523 90 97 682 123093 143 484 549 648 795 810 924 124012 44 53 388 962 125009 60 217 336 482 551 64 99 774 95 955 58 95 126036 274 332 652 712 35 913 92 127096 114 283 87 95 507 23 24 78 99 800 128259 329 36 531 85 777 814 25 74 129160 384 415 18 575 619 73 88 900 57 130219 55 487 544 687 700 16 829 903 76 131192 340 87 477 557 801 937 132062 195 231 74 322 27 420 579 798 885 990 133222 58 403 59 81 546 610 45 733 94 992 134018 84 164 94 213 70 74 86 409 59 74 664 758 91 936 91 135164 333 57 622 63 905 87 136100 7 213 648 766 941 137052 102 655 736 409 11 138028 78 234 57 82 534 961 139143 80 380 444 94 509 764 850 957.

140347 66 483 647 787 866 96 987 141069 234 63 79 84 89 98 312 37 72 429 628 787 142070 77 267 339 442 572 86 605 24 976 143030 57 203 69 70 87 313 86 144 028 234 334 819 65 969 145039 84 91 128 235 69 525 38 61 944 146234 317 84 455 527 658 719 60 804 6 55 147052 174 76 90 96 30 679 732 44 47 81 905 148077 86 133 86 312 567 149124 31 52 225 82 353 782 150054 248 396 591 618 27 733 870 88 970 151382 589 639 720 987.

152074 289 320 617 48 62 66 153018 641 751 154036 238 326 98 747 910 14 45 155236 39 328 53 665 77 940 53 88 156028 144 96 310 88 503 678 829 34 84 157012 310 502 93 606 15 47 706 946 85 158055 168 317 460 563 91 649 756 99 929 73 159273 396 411 40 676 715 803 36 160092 98 243 385 542 68 610 17 771 885 997 161012 340 416 592 606 65 897 162156 238 44 61 74 327 475 99 619 88 727 41 92 817 163107 227 400 70 75 529 63 81 638 713 23 32 164047 88 170 200 82 394 551 65 690 797 853 940 165017 198 239 367 412 18 544 738 801 946 166028 291 407 57 63 531 51 66 699 738 951 83 167014 75 120 429 583 609 23 29 84 768 825 80 168161 209 73 336 409 25 507 605 80 754 63 87 169036 64 643 755 70 83 954 170089 145 46 224 60 86 337 482 686 171003 12 161 201 59 322 461 532 613 172022 145 46 93 335 515 17 639 67 75 86 735 876 88 971 86 173018 427 600 759 822 56 68 925 174037 90 102 96 463 529 777 94 800 76 175070 76 227 39 368 95 99 430 559 626 57 23 730 36 952 64 176129 326 61 90 536 608 33 56 892 177042 95 151 335 47 416 84 606 23 56 796 980 97 178313 35 419 68 97 601 64 67 74 700 38 805 35 914 54 60 179111 559 75 818 46 180120 78 481 622 902 34 181121 60 66 234 358 458 529 26 735 73 182264 75 92 36 9409 44 520 24 630 711 903 183177 306 40 408 566 703 56 831 906 60 77 184160 209 500 92 619 94 723 809 981 185470 532 44 54 714 51 840 986 186100 249 37 383 491 507 40 41 62 775 837 66 187331 48 74 463 577 99 830 188013 320 85 405 500 618 962 189042 186 281 445 526 631 725 823 190014 31 135 58 216 49 90 494 579 700 55 953 191001 23 470 601 2 820 192063 66 68 83 199 214 67 325 90 536 54 88 820 193013 365 401 52 507 600 194040 66 141 345 620 823.

III ciągnienie

Główne wygrane

Stała wygrana dzienna zł. 20.000 na nr. 42008.

Zł. 50.000 nr. 103820.

Zł. 20.000 nr. 98026.

Zł. 10.000 nr. 110807.

Zł. 5.000 nr. 72433 131870 152899 194400.

Zł. 2.000 na nr.: 3759 11256 18064 34014 35180 50633 56946 71391 84615 90973 95366 97866 104604 107115 109154 126348 132484 132570 145720 148243 148328 163484 168965 188119 192421 194960.

Zł. 1.000 na nr.: 7970 9126 29956 31245 34431 36912 46710 46855 53832 54795 56434 60724 62001 67949 68553 73002 80019 82978 87186 89099 89606 90073 91103 91690 92340 93337 104459 113644 115316 137115 139615 139727 140714 145420 148098 148715 154198 158510 163342 170705 179603 182509 185947 187353 188480.

Wygrane po 200 zł.

389 526 823 922 10035 100 92 259 345 94 20029 108 361 465 529 808 923 53 30114 249 908 38 40025 113 670 777 815 5032 274 531 661 815 946 6248 56 671 96 720 864 66 7049 183 85 569 608 25 85 816 8174 287 506 36 603 5 99 837 55 9038 113 828 31 101028 36 96 399 880 973 11423 551 698 877 917 12234 545 92 651 13570 98 14347 88 437 542 985 15062 516 9185 16100 308 420 675 738 835 927 93 17086 430 526 668 756 905 18604 40 97 843 46 923 19074 102 96 308 14 68 481 617 51 794 843 46 20180 457 557 908 21285 358 599 800 77 22304 801 81 23481 24583 732 897 25096 128 212 26074 451 63 787 937 54 27250 705 28074 293 892 29007 239 30471 536 687 90 713 858 31291 556 97 723 24 914 87 32106 257 859 33070 174 210 923 68 34216 460 526 947 36007 229 36388 587 701 37139 272 498 38427 971 39131 250540 601 56 727.

40018 217 88 977 41009 33 131 63 205 329 81 406 18 599 42292 318 704 77 43 058 123 381 430 578 654 63 96 830 31 988 44102 68 355 93 663 45013 251 552 60 605 43 86 760 842 903 46163 591 603 924 47027 76 114 680 48167 320 571 645 926 49037 769 867 961 50462 505 920 51128 50 282 399 497 791 821 52079 134 303 419 694 53447 720 54084 355 545 519 843 55167 322 469 6289 33 861 56124 215 28 310 500 677 880 904 53 57085 377 492 733 49 58091 235 444 67 95 797 829 988 95 59064 158 503 842 97 903 85 60107 77 86 946 61090 330 550 945 62120 427 567 688 916 63132 335 596 720 963 64436 51 685 65781 842 66028 115 249 379 591 67020 1198 498 587 736 68341 69399 70079 179 413 47 608 71220 379 88 452 916 51 72176 336 91 611 62 83 968 73058 151 379 492 898 957 74410 718 47 982 75270 398 428 84715 48 76542 71 672 77244 379 562 697 836 78060 320 540 9 785 876 79190 80034 56 287 440 811197 279 494 779 82122 680 83063 798 84138 584 626 85123 335 662 834 86053 207 673 87257 369 790 827 88193 348 586 907 39 89038 158 609 853 84 909 90152 72 390 409 665 788 852 945 91012 295 408 92134 635 78 746 979 85 93041 281 99 464 570 608 726 94153 58 540 641 797 834 95046 123 256 699 930 96061 525 97010 112 235 381 927 98011 235 575 751 922 99003 132 230 479 665 742.

100163 200 584 714 55 871 101033 333 513 102174 92 94 466 810 955 103235 73 636 842 104017 40 52 542 627 87 105564 715 881 106141 295 683 993 107145 215 328 473 540 744 72 838 910 31 108069 113 329 109474 637 52 110397 406 663 111102 261 399 618 728 112084 188 217 370 93 450 537 47 113207 633 952 114015 37 408 711 115281 328 413 49 62 562 116094 517 21 905 33 117613 93 941 118015 165 754 119431 545 818 35 120063 202 25 31 347 723 826 42 908 53 121007 206 374 440 530 700 30 33 918 51 123029 63 196 278 320 124453 83 813 39 125265 508 34 676 705 854 65 126370 86 438 510 665 828 73 127023 128367 129184 336 490 739 840 910 130247 536 733 93 848 131069 108 419 520 679 700 963 92 132219 343 422 810 956 133184 580 771 808 900 134091 773 135499 692 136249 491 876 910 137224 301 43 541 138189 480 678 893 139022 108 67 276 334 58 531 934 140499 716 141398 493 550 845 75 142348 622 39 845 988 99 143083 137 68 84 96 230 802 144021 69 213 329 476 527 641 860 145206 96 300 409 533 804 922 146000 416 47 325 26 860 94 974 147098 133 274 557 608 85 802 32 148212 76 93 306 536 632 853 974 149492 828.

150114 68 74 367 869 151146 217 343 780 834 59 152056 170 88 246 667 784 889 153109 597 724 46 95 814 35 154040 418 713 33 819 974 155269 484 883 156165 289 392 668 744 913 157340 455 841 928 158373 419 623 732 828 944 159338 68 418 161002 71 234 65 350 564 721 162126 218 449 163007 766 164459 726 58 832 615031 51 115 317 26 447 750 914 166282 434 45 515 17 59 79 766 167437 49 89 533 865 168400 32 729 812 169180 290 389 471 999 170210 18 411 551 606 973 171425 701 17 982 172363 465 615 97 725 173061 62 165 378 809 174089 258 754 843 175051 95 573 889 176190 270 426 69 901 177206 314 487 519 70 868 906 22 178092 586 616 179046 218 629 971.

180012 26 444 772 831 974 87 92 181017 139 517 61 619 33 920 65 182036 89 196 455 63 817 183015 119 83 456 701 69 844 956 184011 16 769 885 900 185398 453 671 730 855 931 68 78 186050 66 373 511 653 818 28 187799 188112 88 363 453 767 189030 143 471 713 896 190131 44 94 435 748 841 927 191149 275 636 960 192045 123 88 677 92 706 193103 194999.

IV ciągnienie

Wygrane po 200 zł.

178 274 77 379 717 1428 648 703 899 2103 60 376 3280 340 74 689 715 4057 121 67 376 80 549 816 19 74 5046 139 94 297 485 758 6189 322 76 721 7207 350 81 822 8038 103 52 217 325 474 9147 518 817 10069 406 60 96 953 11087 532 770 12027 448 13189 244 88 461 77 597 702 62 876 84 14069 424 86 763 15195 453 592 895 966 16090 166 409 759 17574 706 18023 859 999 19022 275 568 20022 190 353 530 735 21169 464 625 775 22067 421 705 23010 16 214 314 687 917 24170 942 25222 343 26047 99 314 454 860 89 940 7005 131 80 212 524 604 88 28166 456 738 29267 356 413 511 805 30173 91 270 434 31022 80 225 330 621 758 74 32039 341 461 864 33141 56 218 64 93 422 655 924 82 34191 263 398 545 35897 36205 775 37142 550 878 84 38267 967 39158 234 415

40388 489 714 90 41246 47 313 426 727 42025 451 43008 960 44089 381 404 952 5011 100 46200 502 665 47411 625 745 48342 703 975 49031 378 450 602 706 41 84 50003 471 92 542 60 844 51310 440 618 52115 53352 750 54177 564 725 837 55247 58 950 56134 49 638 718 88 57164 430 58908 59055 521

60108 9 306 61050 281 328 408 71 698 735 95 968 62015 191 220 774 903 84 63252 506 40 56 64146 318 447 95 524 680 923 65056 99 271 526 697 66023 328 78 761 844 67238 360 412 612 20 729 68074 108 51 441 54 780 69007 658 70184 87 550 71061 495 612 765 834 72071 209 91 379 672 830 73235 71 414 59 597 908 93 74261 363 75238 597 762 935 76391 476 905 77169 255 456 975 78139 239 347 673 743 853 924 79179 324 465 620

80642 44 92 81059 238 354 418 754 829 82372 719 99 930 83245 63 300 448 517 771 978 84007 26 616 897 85343 79 826 903 86017 416 625 753 87293 418 88103 256 722 89192 247 527 687 818 992 90192 300 572 644 767 91288 344 897 92122 697 820 93025 490 571 94173 495 580 95032 48 183 215 316 35 719 805 68 96059 495 615 788 981 97879 919 98091 237 68 564 725 978 99266 627

100055 80 372 435 628 48 56 903 101324 426 102165 591 652 58 92 816 43 77 901 103098 580 871 104407 946 105279 495 632 740 106119 255 903 107307 400 99 614 770 108141 452 55 566 76 794 850 10942 41 79 673 110023 34 76 261 529 620 931 46 75 111131 251 372 603 857 83 112060 464 862 113066 375 883

114108 19 91 233 36 565 620 769 115356 757 821 116062 165 395 918 46 117042 332 451 118104 211 382 91 479 516 706 982 119058 249 467 73 893 120359 585 694 751 825 79 959 121702 4 821 37 41 906 122126 232 396 527 41 61 604 747 123126 219 62 326 44 539 40 14092 438 734 125054 361 90 573 690 835 126195 767 965 127617 90 128579 86 697 803 129040 202 585 96 660 98 130068 335 791 92 131040 152 372 412 608 959 132206 54 87 510 133148 212 312 619 975 135089 118 90 945 136019 232 98 403 544 670 137184 596 761 920 138000 26 48 295 622 708 33 821 42 139029 754 828 140069 746 49 837 930 141809 86 992 142030 303 26 573 824 73 91 143374 513 58 709 144076 377 619 38 743 895 948 78 145148 343 146450 508 944 147123 82 281 96 421 546 49 148429 87 556 88 730 71 907 36 149183 288 440 508 608 87 826 56 97 942 150288 304 582 716 151105 261 332 49 525 730 871 152087 120 583 69 600 153271 342 486 587 900 154030 88 281 351 586 639 76 155168 370 557 980 81 153140 247 482 795 970 157028 115 202 414 515 667 158511 711 49 821 159124 210 382 437 505 11 606 721 82.

160347 641 56 738 945 161035 699 851 87 162364 93 163102 534 751 164019 547 639 938 165023 119 307 710 832 79 166179 327 52 720 750 167032 88 318 426 589 782 838 927 62 168065 169204 170062 161 250 769 926 171099 348 527 604 726 75 809 43 89 172038 215 380 633 828 66 958 173025 95 238 803 911 174344 175245 792 879 959 176017 403 554 83 624 802 177221 619 43 178447 653 871 179050 85 459 600 81 835 180159 675 703 181102 325 77 558 872 938 182669 768 920 183225 377 418 83 522 614 806 66 184084 589 643 873 921 185645 186426 592 647 773 187125 73 861 79 188083 401 570 697 970 88 189178 322 747 190086 448 645 97 714 903 191215 412 82 547 192293 414 42 51 522 85 714 41 53 900 193084 459 74 194891.

ŻYCIE WARSZAWY

Żelazna Gwardja

Powstała w Warszawie jakaś mętna i podejrzana organizacja, małpująca wzory faszystowskie pod nazwą „Żelazna Gwardja". To że ma niewiadomo skąd pieniądze, że masowo kolportuje demagogiczne ulotki, jednodniówki i t. p., że werbuje członków, obiecuje złote góry — to nas nie obchodzi. Ale jak to się dzieje, że jakimś nieznanemi nam drogami owa „Żelazna Gwardja" umieszcza zwerbowanych podstępnie członków na roboty publiczne? Kto ułatwia tym panom ich propagandę, kto przyczynia się do szerzenia metod przekupstwa i demoralizacji wśród robotników?

Skutki jazdy po pijanemu

Bronisław Świder, kierowca, wspólnie z kolegą Edwardem Galejem urządzili libację, w której wzięli udział znajome panny. Na zakończenie zabawy Świder zaproponował przejażdżkę autem. Nie bacząc na to, że Galej nie posiada prawa jazdy, Świder ustąpił koledze miejsca przy kierownicy. Skutki tej lekkomyślności okazały się fatalne. Samochód, kierowany przez Galeja, przy mijaniu wozu, wskutek raptownego zatrzymania, przewrócił się. Jadący cudem wyszli bez szwanku, natomiast przy aucie błotniki zostały pogięte, koła połamane, szyby rozbite. Starostwo północno-warszawskie skazało Świdra za jazdę w stanie nietrzeźwym i powierzenie kierowania autem osobie nie posiadającej prawa jazdy — na 200 zł. grzywny z zamianą na 20 dni aresztu, Galeja zaś — na 3 dni bezwzględnego aresztu.

Co grają w teatrach?

TEATR ATENEUM chwilowo nieczynny.

TEATR WIELKI daje dziś ostatni raz wesołą operetkę Schuberta „Symfonja Miłości" czyli „Domek 3-ch dziewcząt".

TEATR NARODOWY: ostatnie dni „Spadkobierca" Grzymały - Siedleckiego.

Dziś o godz. 3.30 popoł. „Spadkobierca".

W sobotę, 23 b. m. premjera „Głupiego Jakóba" Rittnera z Junoszą-Stępowskim.

TEATR POLSKI: „Ostatnia nowość" Bourdeta w reżyserji Jerzego Leszczyńskiego.

Dziś o godz. 3.30 ppoł. „Stare wino".

Wkrótce premjera „Miljonerki" Shaw'a z Modzelewską w roli tytułowej.

TEATR NOWY: Codziennie ciesząca się powodzeniem, jako koncert gry zespołowej „Tessa".

TEATR LETNI: „Nieusprawiedliwiona godzina" Bekefiego.

Dziś o godz. 3.30 popoł. „Pierwszy występ Jenny".

TEATR MAŁY: „Adwokat i róże" Szaniawskiego w reż. Zelwerowicza.

TEATR KAMERALNY: Ostatnie dni „Matura". Następną premjerą Teatru Kameralnego będzie znakomita komedja francuskiego autora A. P. Antoin'a „Nieprzyjaciółka" w reż.. Adwentowicza.

TEATR MALICKIEJ daje o godz. 8 wiecz. komedję węgierską „Trafika pani generałowej" Bus-Feketego.

Dziś po raz 315-ty o 4-ej popoł. piękna sztuka Nicodemi'ego „Cień" Ceny 50 proc. zniżone.

Wkrótce sensacyjna premjera sztuki Shaw'a „Profesja pani Warren".

INSTYTUT REDUTY: „Pierścień wielkiej damy" C. Norwida z udziałem Juljusza Osterwy.

CYRULIK WARSZAWSKI: Codziennie arcywesoła komedja muzyczna „Kot w worku".

TEATR ROSYJSKI (Nowy Świat 19) gra w piątki, soboty i niedziele komedję podług T. Dostojewskiego „Sen Wujaszka".

STOŁECZNY TEATR POWSZECHNY: jutro w piątek o godz. 7-ej w. przy ul. Strzeleckiej 11—13 „Majster i czeladnik".

Z FILHARMONJI. Dziś, dnia 21 w czwartek, jako w dzień świąteczny, odbędzie się poranek muzyczny.

Czasopisma nadesłane

MUZYKA, R. XII Nr. 10—12 zawiera artykuły: Dr. Józef Reiss „Paderewski", M. Ravel: „Muzyka w dobie industrjalizacji", Dr. St. Zetowski „Jeszcze Polska" na ziemiach słowiańskich B. Walter „Precz z nową rzeczowością", J. Koffer „Radjo w a kultura muzyczna", W. Łabuński „O krytyce", J. Maklakiewicz „Pamięci R. Statkowskiego" i t. d., oprócz Kroniki bieżącej i sprawozdań.

STAN POGODY wg PIM|A

Przewidywany przebieg pogody do południa dnia dzisiejszego; pogoda o zachmurzeniu zmiennem, przeważnie dużem i z przelotnemi deszczami oraz ze skłonnością do burz. — Dość ciepło. Umiarkowane wiatry przeważnie południowo - zachodnie.

Dwa dni w raju

Ruchliwy Eug. Bodo po długich poszukiwaniach trafił wreszcie na odpowiedni temat. Już w najbliższych dniach przystępuje do nakręcania kapitalnej komedji p. t. „Dwa dni w raju". Akcja rozgrywa się w zawrotnem tempie, w przeciągu 48 godzin. Najlepsi komicy polscy z Eug. Bodo i Antonim Fertnerem na czele biorą udział w tej arcywesołej komedji, w której humor sytuacyjny walczy o palmę pierwszeństwa z dowcipem tekstowym. (x).

Wielki pożar w Otwocku

Mieszkańcy Otwocka zaalarmowani zostali rykiem syren elektrowni miejskiej. Sygnał ten jest zwiastunem pożaru.

W domu należącym do Rozenbluma Arona przy ul. Szkolnej 2 t. zw. „Kresy" powstał pożar. Ogień z błyskawiczą szybkością przeniósł się na sąsiednią willę, należącą do dorożkarza Idela Frajmana. Na miejsce pożaru przybyła miejscowa straż pożarna.

Ogień strawił doszczętnie wspomniane domy i przyległą do willi Frajmana stajnię.

Głosy czytelników

W sprawie uczniów kl. VI gimnazjów starego typu.

Parę tygodni temu rodzice przypadkiem dowiedzieli się, że uczniowie kl. VI, o ile nie dostaną promocji do kl. VII, muszą opuścić gimnazjum.

Dla tych uczniów mają być otwarte prywatne kursy przygotowawcze do zdania egzaminu na świadectwo z kursu 4 klasowego gimnazjum nowego typu. Oczywiście, że kursy te będą dostępne tylko dla zamożnych, niezamożni zaś będą pokrzywdzeni. A jednak uczniowi podczas pobytu w gimnazjum może zdarzyć się rok niepomyślny i musi go powtarzać.

Dlaczego to Kuratorjum nie uprzedziło ogół rodziców w tak ważnej sprawie na początku roku szkolnego?

Ojciec.

Do redakcji naszej zgłosiła się mieszkanka Żoliborza p. St. J., ul. ks. Felińskiego 1, bud. 36 m. 2, która zwraca się do Czytelników o pomoc finansową na kupno lekarstwa dla chorej córki.

Co usłyszymy w Radjo?

CZWARTEK.

9.03 — „Hej ty Wisło" — suita ludowa Marjana Rudnickiego. 9.55 Płyty. 10.00 Transmisja nabożeństwa. 10.50 Koncert symfoniczny z udz. Sergjusza Rachmaninowa — (płyty). 11.42 Próby polowe psów myśliwskich — reportaż z Natolina. 12.15 Koncert orkiestry P. R. 14.00 Płyty. 15.00 „Godzina rolnika". — 16.00 „Święto zuchów chorągwi warszawskiej". 16.15 Wiązanka melodyj rewjowych i filmowych. 16.45 Koncert chóru państwowego seminarjum im. Orzeszkowej. 17.00 „Wojsko i pokój", wygł. Bogusław Miedziński. 17.15 „Wesoły Wiedeń", w wykonaniu zespołu wokalno - instrumentalnego. 18.10 Recital organowy Władysława Widomskiego. 18.30 „Zgadnij, kto gra i śpiewa" — rozwiązanie zagadki muzycznej. 19.00 „Film, plastyka, architektura". 19.20 Koncert reklamowy. 19.55 Wiadomości sportowe. 20.00 „Wśród tańca i śpiewu" (ze Lwowa). 21.00 Premjera komedji Aleksandra Fredry p. t.: „Koncert". 21.35 „Nasze pieśni" odśpiewają: Lucyna Szczepańska i Maurycy Janowski. 22.00 Zakończenie meczu piłkarskiego Warszawa — Śląsk niemiecki. 22.20 Koncert kameralny. 22.50 Wiadomości sportowe. 23.00— Płyty.

Kronika organizacyjna

W piątek, dn. 22 b. m., o godz. 7 w., na niżej podanych dzielnicach odbędą się dla członków i wprowadzonych gości zebrania na których zastaną wygłoszone referaty, na aktualne tematy.

DZIELN. „WOLA - CZYSTE — Wolska 44, ref. Kaz. Czapiński n. t. „Ostatnie wydarzenia na terenie międzynarodowym". Polityka Hitlera— zmiany w Austrji — koniec wojny w Abisynji — Rząd socjalistyczny we Francji.

DZIELN. JEROZOLIMA — Chłodna 30 ref. tow. Stan. Benkiel.

DZIELN. ANNOPOL — N.-BRÓDNO — Białołęcka 51, ref. tow. Karniol.

DZIELN. CZERNIAKÓW — Nowosielecka 1, ref. tow. L. Winterok.

DZIELN. POWIŚLE — Czerwonego - Krzyża 20, ref. tow. Stan. Garlicki.

DZIELN. STARÓWKA — Długa 26, ref. tow. Jerzy Gero.

DZIELN. MOKOTÓW — Chocimska 23, ref. tow. Zygm. Zaremba.

DZIELN. MARYMONT - ŻOLIBORZ — Krasińskiego 10, ref. tow. A. Próchnik.

DZIELN. PRAGA — Brukowa 35, ref. tow. Ludw. Cohn.

DZIELN. RAKOWIEC — Pruszkowska 6.

***

DZIELNICA MOKOTÓW. W niedzielę dnia 24 b. m. o godz. 10.30 w pierwszym, a o godz. 11 rano w drugim terminie w lokalu ul. Chocimska 23, odbędzie się walne zebranie członków dzielnicy.

Młodzież P.P.S.

Zebranie byłych i czynnych członków W. O. Mł. TUR odbędzie się w poniedziałek 25 o godzinie 7 wiecz., Warecka 7, II-ie piętro. Obecność wszystkich obowiązkowa.

WYCIECZKA DO WESOŁEJ. W niedzielę dnia 24 b. m. odbkdzie sib wycieczka do Wesołej. Zbiórka tow. tow. na ostatniem przystanku tramwaju Nr. 23 i 24 (Gocławek) o godzinie 9-tej rano.

Pod tramwajem

Na ul. Grochowskiej pod tramwaj linji „24" dostał się 29-letni Wiktor Ulicz, fryzjer, któremu koła zmiażdżyły prawe podudzie. Pogotowie przewiozło Ulicza do szpitala Przemienienia Panskiego.

Upadek z rusztowania

Zajęty przy budowie dworca Głównego cieśla, 32letni Henryk Kieszkowski (Marszałkowska 52) nocy ub. spadł z rusztowania z wysokości I-go piętra, złamał rękę i zranił się w czoło. Pogotowie przewiozło K. do szpitala Dz. Jezus.

Gdzie tu sumienność i bezstronność?

Jak pisaliśmy Komisja Dyscyplinarna na Politechnice, powołana do zbadania zajść antysemickich na Politechnice zamiast ukarać tych, co je wywołali — endeckich korporantóm — zawiesiła 8 lewicowych studentów, którzy przeciwstawiali się ekscesom, natomiast 12 „narodowych" awanturników uniewinniła. Nazwiska zawieszonych są następujące:

1) Gutharc B. 2) Frey Jan, 3) Fliederbaum Rubin. 4) Winorski Jan, 5) Rdzanek Józef. 6) Rubinsztejn. 7) Skrobański Zygmunt. 8) Turlejski Zdzisław. 8) Wajsberg A.

Fakt ten wywołał radość „Dziennika Narodowego", który pisze:

„Orzeczenie komisji dyscyplinarnej wywołało na Politechnice zrozumiałe wrażenie. Z uznaniem mówiono o bezstronności i sumienności badań komisji".

Zaprawdę endekująca Komisja Dyscyplinarna i oddany duszą i ciałem endekom rektor Politechniki — wykazali swą „bezstronność i sumienność". Okazało się, że królik, który ruszał nosem, — jest odpowiedzialny za to, że pies go udusił. Ukarano napadanych— uniewinniono napastników.

Czy p. Minister Oświaty nie ma w tej sprawie nic do powiedzenia?

S-EK.

Co wyświetlają kina?

ADRIA: „Mleczna droga" z H. Lloydem.
APOLLO: „Straszny Dwór".
ATLANTIC: „Upiór na sprzedaż".
AMOR: „Nasze słoneczko" i „Flip i Flap".
AS: „Kleopatra".
ANTINEA: „Królowa Krystyna" i „Ken Maynard".
AKRON: „Kochaj tylko mnie" i „Kajdany życia".
„Dzieci w bucie".
BAŁTYK: „Róża" wg. żeromskiego.

BIS: „Folies Bergere" i „Azef".
CAPITOL: „Doktór x".

CASINO: „Dzisiejsze czasy" (film Chaplina).

COLOSSEUM (duże): „Czarownica" i rewja.
COLOSSEUM (Małe): „Dzielny chłopiec" i „Czarna perła".
CORSO: „Człowiek, który rozbił bank w Monte Carlo".
CZARY: „Osaczona" i „Sprzedajemy na wesoło".
ELITE: „Marja Baszkircew".
Anny Ondrą.
EUROPA: „Pieśń miłości" z Kiepurą.
FAMA: „Za grzechy".
FILHARMONJA: „Kochany łobuz" z Any Oudrą.
FORUM: „Dawid Copperfield".
FLORIDA: „Niedokończona symfonja" i „Flip i Flap".
purą.
HOLLYWOOD, „Czarne róże" i rewja z Wyrwiczem.

HELJOS: „Sztandar wolności".
ITALIA: „Mazur" z Polą Negri.
KOMETA: „Złotowłosy brzdąc" i rewja.
LOS: „Wacuś".
MASKA: „Ziemia obiecana" i „Wacuś".
MAJESTTIC: „Roberta".

MEWA: „Jestem zbiegiem" i „Spełnione marzenia".
METRO: „Noce wiedeńskie i „Buster Keaton".
MIEJSKI: „Miłosne niespodzianki".

MUCHA: „Poszukiwaczki złota" i „Miłość Fräulein Doctor".
MINERWA: „Nocny express" i „Pionierzy Texasu".
NOWA TOMBOLA: „Noc weselna" i „Kapryśna Marjetta".
OKO PRASKIE: „Złotowłosy brzdąc" i „Małżeństwo z ogłoszenia".
PAN: „Generał Sutter".

PETIT TRIANON: „Arcylokaj" i "Dyktator".
POPULARNY: „Noc weselna" i rewja.
PROMIEŃ: „Piekło" i „Pechowcy".
PRAGA: „Kochaj tylko mnie" i rewja.
RAJ: „Dziesięciu z Pawiaka".
RIALTO: „W cieniu samotnej sosny".
RIVIERA: „Manewry miłosne".
RENA: „10 z Pawiaka".
ROMA: „8 panów z Oxfordu".
ROXY: „Wielki czarodziej".
SFINKS: „Tajemnica czarnego pokoju" i rewja.
STYLOWY: „Bounty".
SOKÓŁ: „Jej ekscelencja babka".
TON: „Epizod".
UCIECHA: „Biała parada" i „Przygody rekrutów".
UNJA: „Sen nocy letniej".

VARIETE (gmach cyrku): „Mały pułkownik" z Sirley Temple i „Czy Lucyna jest dziewczyna".

Z teatrów warszawskich

Teatr Polski. „OSTATNIA NOWOŚĆ" — Komedja w 4-ch aktach E. Bourdeta, przełożył T. Żeleński (Boy).

Jesteśmy pod znakiem nieoczekiwanych wznowień, które mają wypełnić luki repertuaru. Jeżeli takie wznowienie jest rezutatem trwałych wartości sztuki, to oczywiście, nic w tem nie byłoby złego. Gorzej natomiast, gdy w ten sposób łata się luki repertuaru, świadczące o średnim talencie przewidywawczym dyrekcji.

Z takiem wznowieniem mamy do czynienia w „Ostatniej nowości" E. Bourdeta, wystawianej w Warszawie przed ośmiu laty.

Komedja Bourdeta przedstawia w karykaturze narodziny sławy literackiej powieściopisarza, o którym nikt nic nie wie, lecz który wypłynął nagle dzięki temu, że w ostatniej chwili wydawca podstawił nogę swemu protegowanemu, porozumiewającemu się na uboczu z innym wydawcą.

Autor w sposób wcale sobie dowcipny przedstawia środowisko paryskich rekinów wydawniczych, ich wpływy i zabiegi, zmierzające do oprocentowania reklamy wydawniczej niezależnie od wartości reklamowanego dzieła.

Wszelkie sądy, nagrody, kolegja, akademje są tylko parawanikiem ich wpływów i decyzji.

W równie komicznem świetle maluje jednak autor i środowisko literackie, przystosowujące się do handlowych kombinacyj firm wydawniczych.

Na kanwie tych niezbyt budujących rozgrywek osnuwa autor dramat czy tragifarsę pisarza, który ma talent tylko wtedy, gdy plagjuje rzeczywistość. Wydawca tedy, który nabył prawo do jego utworów i nie może się doczekać terminowego wykonania zobowiązań literackich przez swego pupila, musi się sam zatroszczyć o urozmaicenie i udramatyzowanie jego życia, by stało się ono modelem jego twórczości. Autor w żartobliwy sposób dotyka tutaj jednej z ciekawych kwestyj z zakresu psychologji aktu twórczego, lecz oświetla ją, oczywiście, płytko i farsowo.

Sztuka mimo wielu niezłych kawałów i dowcipów dość słaba, rozciągnięta miejscami ponad miarę wytrzymałości.

Sprawnie i składnie wyreżyserował ją Jerzy Leszczyński.

Wzorową obsadę sztuki tworzyli: Samborski, Leszczyński, Daczyński, Fritsche, Małkowski, Żeleński. Żonę poety doskonale ujęła p. M. Gorczyńska.

J. N. M.

Odpowiedzialny redaktor: Stanisław Niemyski

Drukarnia Sp. Nakł.-Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka